

Suriyede hâdiseler

İngiliz ve Fransız askerleri arasında çarpışmalar olmuş

İngiltere Suriyenin düşman tarafından işgaline mâni olacağını ilân etti

General Mittelhauser

Roma, 1 (Radyo) — Beyruttan fransızca «Petit Dauphinois» gazetesine bildirildiğine göre, Suriyedeki Fransız kuvvetlerinin terki silâh etmesi üzerine, buradaki Fransız ve İngiliz kuvvetleri arasında bazı hâdiseler çıkmıştır.

Suriyedeki Fransız yüksek komiseri Püho, bu hâdiseler dolayısıyla İngiliz makamatı nezdinde protestoda bulunmuştur.

Diğer taraftan Fransız başkumandanı general Weygandın tayyare ile Beyruta hareket ettiği bildirilmektedir.

General Weygand, Fransız şark ordularını kumandanı general Mittelhauser ile birlikte muhasamatın tatilinden mütevellid vaziyeti görüşecektir.

İngilterenin deklarasyonu

Londra 1 (A.A.) — Royter ajansı bildiriyor:

Bu akşam Londrada aşağıdaki deklarasyon neşredilmiştir.

Birleşik krallık hükümeti Yakınşarktaki Fransız ordusu kumandanı general Mittelhauserin Suriyedeki muhasamata nihayet verdiği ilân ettiğini öğrenmiştir.

İngiliz hükümeti, şu zandadır ki, general Mittelhauser bu ilân ile denizlerde İngiliz hakimiyetine rağmen Almanlar veyahud İtalyanlar Suriyeyi işgale teşebbüs ederlerse, Fransız ordusunun böyle bir teşebbüse mükaavemet etmeyeceğini kasdeylemektedir.

Maamafih her nerede olursa olsun bu hususta hâlâ kalabilecek şüpheleri teskin maksadıyla İngiliz hükümeti beyan eder ki, İngiliz hükümeti ve Suriye ve Lübnanın herhangi bir düşman devleti tarafından işgal edilmesine bu arazinin Yakınşarkta İngiliz hükümetinin müdafaasını taahhüd ettiği memleketlere hücum için us hizmetini görmelerini, nihayet ne de bu arazinin bu memleketler için bir tehlike hali alabileceğini kesmekese düşmesini kabul edemez. İngiliz hükümeti, bu gibi ahvalde kendi menfaati için lüzumlu tedbirleri her türlü tedbirleri almak hakkını muhafaza eder. Bu deklarasyon mucibince İngiliz hükümetinin muhtemel olarak yapmak mecburiyetinde kalacağı hareket hâlinde Fransız mandası altında bulunan arazinin müstakbel statüsüne hiç bir hâlel getirmeyecektir.

Dünkü hortum

İstanbulda 25 senedir görülmiyen hâdiseler bu sefer hafif geçti

Dün saat 13.30 la 14 arasında şehrimizde şimali garbinden cenubu şarkıya doğru hortum dediğimiz bir oraj hâdisesi vuku bulmuştur. Yarım saat kadar devam eden bu hâdiseye, hemen hemen İstanbulun her tarafından müşahade edilmiştir. Yüzünden yere doğru uzanan hortumun, bizi ettiğimiz istikamette süratle seyrettiği görülmüştür. Bu hâdiseyi müteakib de sağnak şeklinde bir müddet yağmur yağmıştır. Hâdisenin kında malûmat talep ettiğimiz rasadhanemiz bize şu izahatı vermiştir:

(Devamı 7 nci sayfa)

Macar ordusu hududu geçmiye hazırlanıyor

Macar hükümeti Romanyaya nota vererek hudud hâdiselerini protesto etti

Peştede dün gece umumî seferberlik ilânı bekleniyordu

Romanya Macar ve Bulgar tecavüzlerine mukabele edecek

Rumen - Macar ve Rumen - Bulgar hududlarındaki hâdiseler

Neuyork, 1 (Hususi) — Associated Press muhabiri Peşteden bildiriyor:

Macar - Rumen hududunda dün cereyan eden hâdiseler neticesinde, vaziyet çok gerginleşmiştir.

Macar hükümeti Romanyaya bir nota tevdi ederek, bu hâdiseleri şiddetle protesto etmiş ve bunların tekrürüne meydan verildiği takdirde cezri surette mukabele edileceğini bildirmiştir.

Diğer taraftan Macar ordusundaki bütün izinler kaldırılmış, yeni sınıflar silâh altına alınmış ve Transilvanya hududunda yeniden bir kolordu asker tahsis edilmiştir.

dilmiş ve trenler asker nakliyatı için emre amade vaziyete getirilmiştir.

Londra, 1 (Hususi) — Macar - Rumen ve Bulgar - Rumen hududları üzerinde vukubulan hâdiseler dolayısıyla Romanyada yeni tedbirler alınmıştır. Hükümet, bu iki komşu devlet tarafından yapılacak olan herhangi bir tecavüze silâhla mukabele etmek kararındadır.

Dün vukubulan Macar - Rumen hudud hâdisesinin mahiyeti henüz anlaşılmamıştır. Rumen kuvvetlerinin Macar topraklarına girip girmedikleri kat'iyetle tesbit edilmemiştir.

Hudud hâdiseleri

Bükreş 1 (A.A.) — Stefani:

Bir Rumen membandan verilen haberlere göre evvelki gece Macar - Rumen ve Bulgar hududlarında nakliyat tatil edildi.

Almanlar İngiltereyi istilâ teşebbüsüne bir haftaya kadar girişeceklermiş

Fransa sahilindeki İngiliz adaları Almanlar tarafından işgal olundu

100.000 Alman paraşütçüsü İngiltere harbinde kullanılmak üzere talim görüyor, bunlar esrarlı şualar neşreden elektrik fenerleriyle teçhiz edileceklermiş

Berlin, 1 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Alman hava kuvvetlerine mensub cüzütamlar, bir baskın hareketi ile Manşta kâin İngiliz Guernsey adasını işgal etmişlerdir.

Bu hareket esasında bir hava muharebesinde bir Alman keşif tayyaresi, Bristol-Blenheim tipinde iki İngiliz muharebe tayyaresini düşürmüştür. Gene Manş denizinde kâin Jersey adası da aynı tarzda alınmıştır.

Londra, 1 (A.A.) — Royter Guernsey ve Jersey adalarına Almanların asker ihraçları yapıldığını resmen bildirdi.

Jersey ve Guernsey adalarının mevkiini gösterir harita

Berlin, 1 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor ki, evvelce bildirildiği gibi İngiliz Norman adaları gayri müstakbel hâle getirilmiştir. Şimdi öğrenildiğine göre, o zamandan beri Jersey ile Guernsey adalarına düşman asker ihraçları yapılmıştır. Telefon ve telgraf ile muhabere kesilmiştir.

Neuyork, 1 (Hususi) — Alman bombardıman tayyareleri Fransa, Belçika ve Holanda sahillerinde vücutte getirilmiş olan yeni üslerinde mevki almış bulunuyorlar. Büyük miktarda Alman nakliye tayyareleri de, Dunkerke vâsil olmuşlardır.

Alman başkumandanlığı tarafından yapılan bütün bu hazırlıkların İngiltereye müteveccih olduğu anlaşılmalıdır.

Almanların hazırladığı bu muazzam hava taarruzu, ağılebi ihtimal bir haftaya kadar devam edecektir.

Berlindeki salâhiyetler mahfellerine göre, mevcut bütün Alman hava kuvvetlerinin iştirakile yapılacak olan bu taarruz, harbin kat'î neticesini tayin edecektir.

Diğer taraftan «Chicago Daily News» gazetesine göre Almanlar, bütün Fransız sahilleri imtidadınca tayyareler için hareket sahası vazifesini görecek şekilde beton-dan bloklar inşa etmişlerdir.

(Devamı 3 üncü sayfa)

Macar ordusu Rutenyaya girerken

Sovyet donanması Rumen sularında

Romanyadaki komünistler ayaklanıyorlar, Besarabyanın işgali sırasında çok mühim hâdiseler olmuş

Londra, 1 (Hususi) — Bu akşam Bükreşten alınan haberlere göre Sovyet harb gemileri Rumen sularına vâsil olmuşlardır. Bükreşte, Sovyet sefarethanesi önünde birçok komünistler hararetle tezahüratta bulunmuşlardır. Polis, bunları dağıtmak istediğinden, bazı hâdiseler çıkmıştır.

Diğer taraftan Besarabyanın işgali sırasında da, şimdiye kadar bildirildiğinden çok daha mühim hâdiseler cereyan ettiği anlaşılmalıdır.

Birçok yerlerde yalnız Sovyet ve Rumen askerleri değil, komünistlerle asker arasında da çarpışmalar olmuştur.

Sovyetlerin Besarabyayı işgaline tahsis edilmiş bir kolordu asker tahsis edilmiştir.

(Devamı 3 üncü sayfa)

Bükreşe gelen Alman heyeti

Neuyork, 1 (Hususi) — United Press bildiriyor:

Alman hariciye ve iktisad nezaretleri erkânından mürekkep kalabalık bir heyet, bugün Bükreşe muvasalat etmiştir.

Besarabyanın Sovyetler tarafından ilhakını müteakib bu heyetin Romanyaya gelişini, çok manidar sayılmaktadır.

Bir İtalyan distroyeri battı

Roma 1 (A.A.) — İtalyan resmi tebliği, fişine dönmüyen «Espero» distroyerinin ziyasını kabul ve teslim etmektedir.

Bulgaristandaki Amerika elçisinin oğlu İngiltere ordusuna girdi

Sofya, 1 (Hususi) — Buradaki Birleşik Amerika elçisi Earl'in 29 yaşındaki oğlu Mısırdaki İngiliz hava kuvvetlerine intisab etmiştir.

Genç Earl meşhur bir tayyarecidir. Yeni vazifesine başlamak üzere Cuma günü buradan Kahireye hareket edecektir.

Hatıralar arasında Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil (Bugün 2 nci sayfamızda)

Hergün

Fransada olup bitenleri
Gün geçtikçe
Daha iyi anlıyoruz

Yazan: Muhittin Birgen

Fransanın silâhlarını teslim etmeğe karar vermesi bu harbin şimdiye kadar gördüğümüz en büyük hâdisesidir. Gün geçtikçe daha iyi anlıyoruz ki bu hâdisenin, Fransanın gerek içinde, gerek imparatorluk sahasında mühim akisler yapması zım vukua gelmiş değildir.

Fransanın büyük askeri otoriteleri, düşmanın çok faik kuvvetlerine karşı muvaffakiyetle mücadele imkânları kalmadığını gördükleri zamandan itibaren, silâhların teslim edilmesi icab ettiğine kanaat etmişler. Buna mukabil, Reynaud tarafından temsil edilen müfrit mücadele taraftarları, bir aralık, mukavemetle ısrar ve hatta Fransa istilâ edilse bile imparatorluğa çekilip harbe orada devam fikrinde bulunmuşlar. Fakat, ordunun başına zızzat Reynaud tarafından getirilmiş olan Veigand ile gene onun tarafından başvekil muavinliğine çağırılmış olan mareşal Pétain gibi askerler, kendi görüş tarzlarında ısrar edince, müfrit mukavemet taraftarları mağlûb olmuşlardır. Gene sonradan anlıyoruz ki işler daha bu neticeye varmadan evvel Fransada İngiltereye karşı kuvvetli bir iğbirar hareketi olmuş, bir kısım Fransızlar, İngiltereyi bir takım vâdlerini tutmadıkları kanaatine düşmüşler. Bu kanaate düşenlerin haklı veya haksız olduklarını biz tesbit edemeyiz. Bu cihet, ancak tarihin halledebileceği meselelerdendir. Muhakkak olan cihet şudur ki, aylardan ve hatta senelerdenberi, Almanyanın kuvvetini istihfafa sevk edilmiş olan Fransız efkârı, memleketin uğradığı çok seri istilâ karşısında, fena bir reaksiyona uğramış ve bütün manevî kuvvetini kaybetmiş bulunuyordu.

Fransanın askeri otoriteleri mütareke zaruretini görün işleri ellerine aldıkları zaman, İngiltereye, büyük bir istinad kuvvetinin çoklukta olduğunu farketmiş, Fransa ile bir müzakere tecrübesine girişmişler. Müzakere neticesinde müsbet netice vermediğini gördüğü zaman da Londra hükümeti, Fransada göze çarpan bu zâfi, Fransız imparatorluğunun ve Fransız donanmasının müzaharetini temin eylemek suretiyle telâfiyi tecrübe etmiştir. O zaman, Londra yerlesen malûm Fransız generali, bu vazifevi ele alıyor ve bir taraftan donanma, diğer taraftan da Fransız müstemlekeleri ile muhabereye girişiyor.

Bu sırada, birkaç gün müphemiyet içinde geçiren İngilteredeki mukavemet taraftarları, donanmanın büyük bir kısmı müstemlekelerin kâmilen kendilerine iltihak ettiklerini veya etmekte olduklarını ilân etmişler. Son günlerde gelen Suriye gazetelerinden anladığımız göre, bu ilân, hiç değilse, müstemlekeler hakkında yanlış da değilmiş. Suriyenin mütarekevi kabul etmediği, diğer basitca müstemlekelerin sivil ve askeri güçlerle muhabereye girişmiş olduğu bu gazetelerin nesriyatından anlaşılıyor. Donanmanın ne olduğu henüz kat'i surette malûm değildir. Hiç olmazsa bazı küçük harb gemilerinin İngiliz filosuna iltihak ettiği muhtemeldir. Ancak asıl donanmanın ana vatan emrinde kalmış olduğunu zannediyoruz. Hakiki vaziyeti daha sonra anlatacağız.

Gene şimdi anlıyoruz ki müstemlekeler, bilhassa Suriye ve şimal Afrika müstemlekeleri, birbirleriyle ve merkezle bir hayli muhabereye bulunduktan sonra, nihayet merkez siyasetini ve politikasını kabul etmişler. Bu arada donanmanın da aynı kararı vermiş olacağını tahmin etmek kabildir. Yalnız, vaziyetin bütün bu son inkisaf safhasına henüz vuzuh kesbetmiş görülmüyor. General Veleand'in bir tayyareye binerek Marsilyadan Bevruta ve Sama ucası, Fransanın eski ve maruf askerlerinden general Gouraud'un şimal Afrika'ya gitmesi, bir rivayete göre, mütareke tatbiki için, diğer bir rivayete göre de, bu cihet zaten cereyan halinde bulunduğunu cihetle, daha başka ve mühim meseleleri halletmek üzere imiş. Tam hakikati anlamak, ancak bir müddet sonra mümkün olabilecektir.

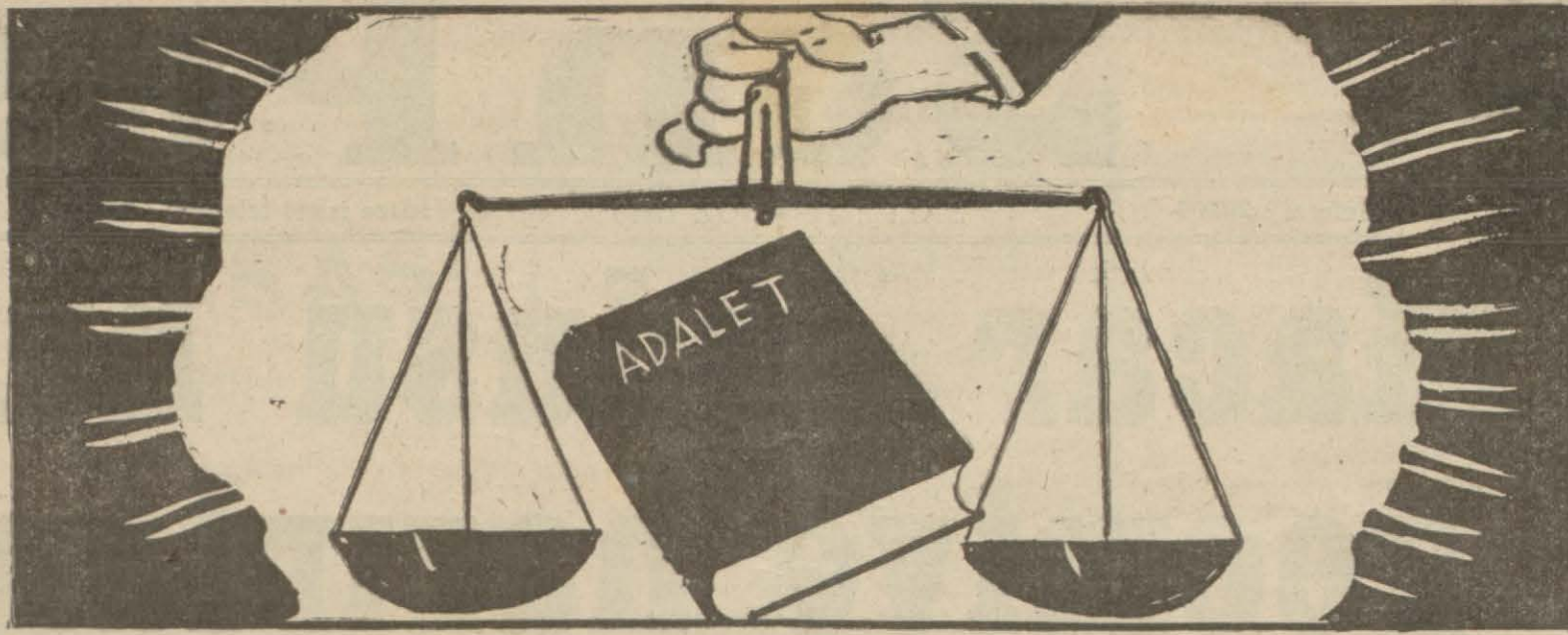
Fakat, şimdi vuzuh kesbetmeğe başlıyan bir nokta var: Fransada yeni bir Fransa yapmak isini, Fransız ordusunun emektar ve şöhratlı askerleri bizzat ele almışlardır. Eski Fransız politikacılarının bir kısmı, çoktan kadro harici kalmış, diğer bir kısmında da, bugünkü faaliyetle ancak kenar vazifeler verilmiştir. Mareşal Pétain tarafından riyaset edilen bugünkü hükümet, iflâs eden siyasete maksal bir istikamete doğru inkisaf ediyor. Mareşalın şahsi ve samîl nüfuzu, Fransız efkârının uğradığı büyük sarsıntı böyle bir siyasetin sükûn içinde inkisaf edilebilmesini mümkün kılacak unsurlardandır.

Eğer, bu mütareke kararı mareşal ile etrafındaki kumandanlardan başka, bir zümre tarafından verilmiş olsaydı bunun tatbiki bu kadar sükûnetle cereyan edemez. Fransa parçalanabilirdi Pétain, Verdun'dan sonra Fransanın da parçalanmasına mâni olmuş bir ihtiyar şöhratını kazanacaktır.

İngilteredeki muhalif Fransız grubuna gence bu bütün tarihte görülmüş olan müstemlekelerden biridir. Fransa ile İngiltere ne zaman esaslı bir siyaset ihtilâfına girişmişler, başka bir tâbirle, ne zaman yan yana değil, karşı karşıya gelmişlerse İngilterede böyle bir «conspirateurs» zümresi teşekkül etmiştir. Sadece general Gaullie imresinin delâliyle anılabiliriz ki yeni (Devamı 7 nci sayfada)

Resimli Makale :

Fransız sözü

Fransız içtimaiyatçısı La Rochefoucauld :

«Bugün bana ise, yarın sana» sözü insan hobbinin bulduğu en güzel bir darbi meseldir.

Hatıralar Arasında

Beşinci Mehmed ve hususî hayatı hakkında bildiklerim, gördüklerim

Beşinci Mehmed nasıldı? Herkesin zihninde bu sual vardı. Bana da kaç kere dostlar bu suali irad ettiler. Bugün kendi kendime gene bunu soruyorum; ve karşık tahassüslerin, müşahedelerin izleri arasından bir hülâsa yapmak istiyorum. Tarih bakımından elbette bir kıymet irac edecek olan bu hülâsada beşeriyet için mümkün olabilecek mükaysta muhik olmağa çalışacağım :

Sultan Reşad tahsil görmüş bir zat değildi, hanedanın azim ekseriyeti içinde bir istisna teşkil etmekten uzak olan bu tahsil fikriden rağmen emsaline nisbetle gene mümtaz bir mevkiye sayılabilir. Biraz arabcaya, daha ziyade farsçaya vâkıfı; türkçeyi pek fesahatle, hattâ oldukça natukiyetle söyler; istimali dairisine giren Arab ve Fars lûgatlerini pek doğru telâfuz ederdi. Ona «münşi», hattâ kâtib, hele hiç şair denemezdi; fakat hence görmek müyesser olan kısa yazılarında yanlış yapmadığına dikkat ederdim. Garb lisanından hiç birine intisabı yoktu; Yusuf İzzettinin Fransızca anlar, yahud, söyler diye şöhratını merak ederek benden birkaç kere buna dair malûmat almak istemişti. Bu suretle istidilâ etmiş idim ki hanedanın garb lisanlarına vâkıf olanlardan hiç birini düşünmemesine mukabil veliahdi düşünmesi kendisinde vaktile Fransızcaya çalışmamış olmaktan mütevellid bir esefe terciman olmaktadır. Hattâ öyle farzederdim ki mükerreren bu noksanı tazmin edebilecek teşebbüslerde bulunmuş, fakat muvaffak olamıyarak devam edememiştir. Osmanlı tarihini pek iyi bildirdi, fakat umumî tarihe, siyaseti cihana vâkıf değildi.

Konuşurken talâkatine dikkat etmek mümkün olmazdı. Hususile pek sağlam olan hafızasının arasından hikâyeler naklederken, hele bunlardan tuhaf olanları bir nebze istihza ve tahakküm çehnişi karıştırırken - ki bunu ezcümle Abdülhamidin gençliğine aid hatıralarında yapardı - onu dinlemekten hazzalırdı.

Müteassib denecek bir dereceye çıkılmaksızın pek ziyade müttaki idi. Tarihi mevlaviyeye mensub olduğundan hassatan mevlevilere ve umumiyet üzere tarikat erbabına karşı pek ziyade ithiram gösterir ve onlara her vesile ile iltifat ederdi. Saltanatı zamanında şeyhlerin nüfuzuna tâbi olduğuna dair devran eden rivayeti teyid edecek bir emare görmedim. O, ancak vukuatın nüfuzu altında bulunur, ve cereyanı ahval ne getirirse onun icabatına karşı uysal ve uygun olurdu. Onun içindir ki iktidar mevkiine kim ve nasıl bir fırka gelmişse o da hemen o cihete temayül etmiştir.

Pek mütedeyyin, ve hayatında tecelliyanın germü serdi telâtümleri arasında pek pişkin ve alışkan olduğundan, tevekkül ve zühüratı geldikleri şekilde kabule müstenid kendisine mahsus bir felsefesi vardı. Onun içindir ki zamanında çeşid çeşid nahş

YAZAN
Halid Ziya
Uşaklıgil

vak'alara şahid oldu, bunları ancak hissedilen bir endişe ile karşılamakla beraber telâşa düşmedi. Hattâ hususî hayatında zühür eden ölüm vak'alarına karşı da o kadar tevekkülle mukabele etti ki bunu lâkayd ve gayri hassas olduğuna hamledenler pek çoktu. Bu vak'alar arasında üçüncü kadinefindinin ve ortanca oğlu Necmettin Efendinin irtihalleri zikrolunmalıdır.

Semahati vardı, fakat bunu daima hazinesi hâssanın istitaatle zihin ederdi. Seyahatlerinde, ve İstanbulda zühür eden Mercan ve Lâleli büyük yangınları kabilinden hailerde, mühim mükaysta ianeler verir, Donanma cemiyetine muavenette bulunur, müessesatı hayriyeye para gönderirdi; fakat Eyüde kendisi için inşa ettirdiği türbe civarında yaptırdığı mektebden başka bir hayır müessesesi vücude getirmediğini tahattur etmiyorum. Bu semahat âsârını kendisine muhalif olanlar efkârı - numuniyeye karşı irasine lüzum görülmüş şeyler kabilinden addederlerdi. Böyle olsa bile bütün hayır müesseseleri için fedakârlıkta bulunanlara amil olan hissiyat eşiline altundan daima bir hodgâmane emelin keşfedilmeyeceği temin olunamaz. O da emsalinden başka türlü değildi.

Bu semahate mukabil hayati hususiyesinde, etrafında bulunanlara, hususile harem halkına karşı insak denecek derecede tasarrufa riayet ederdi.

Gözlerimin önüne geliyor: Sarayın ufak tefek masarifine karşık olmak üzere hazinesi hâssadan cebi hümayun kâtibine aydan aya teccid edilen bir sermaye verirdi; bundan başka hünkârın şahsi sarfı - yatı için kendisine de, zamanımızda bin altından ibaret bir meblâğ takdim olunurdu.

TAKVİM

TEMMUZ							
Rumi sene 1856	2		Arabi sene 1859				
Hıziran 19	Resmî sene 1940		Hızir 58				
SALI							
GÜNEŞ		C. Evvel			İMSAK		
S. D.		S. D.	S. D.	S. D.	S. D.		
5 83		8 12	12 18	15 22	18 28		
8 48		11 26	14 32	17 38	20 44		
ÖĞLİ		İKİNDİ		AKŞAM		YATMA	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 18	D. 17	V. 17	D. 18	V. 20	D. 45	V. 22	D. 5
E. 4	D. 52	E. 8	D. 38	E. 12	D. -	E. 2	D. 38

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Dün akşamki (Son Dakika) gazetesinde «Fransada beşinci kol: Orlean limanı muhafaza altına alındı» serlevhasile bir telgraf haberi intişar etti.

Fransadaki Orlean şehri herkesin bildiği gibi liman değildir. Denize mesafesi 250 kilometreden fazladır. Deniz kenarında bulunan bir başka Orlean vardır ki (yeni Orlean) ismini taşıyor ve fakat o da Fransada değil, şimali Amerikanın Louisiana e-

yaletinde bulunmaktadır. Telgrafın metninde ismi geçen liman budur.

«Son Dakika» da mevzu bahis serlevhayı koyanların bütün bunları bilmedikten başka Fransanın Almanya ile mütareke aktettiğini ve orada beşinci kola yapacak iş kalmadığını dahi bilmediklerine hükmedecekler bulunabilirse de biz bunun acelelikten mütevellid bir yanlışlık olduğuna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Bir saat ileri!

E. Ekrem Talu

Bir Temmuz gece yarısından itibaren saatlerimiz akrebleri birer rakam öteye götürdük. Yirmi dört ile bir arasındaki dakikalar, saniyeler her evde, her cebde ve hep birden hükümdan iskat edildi. Dalgınlarla, vurdum duymazlar ve kayıdsızlar, sabahleyin biraz şaşkırdılar. Kimi vapurunu kaçırdı, kimi de randevusünü. Köprü başındaki sakilin sakili mahud, gelebek konmuş gibi duran saatin önünde birdenbire duraklıyanlar, küfür savuranlar oldu.

Elini yavaş tutmağa alışmış açığı yemeğini yetiştiremedi. 12 de sofraya başına oturan adam istihyasızlığına mana veremedi. Anneler, babalar evlâdlarına, patronlar, ev kadınları müstahdemlerine çıkıştılar:

— Amma uyku! Ne oldu bu sabah böyle sana? Yemliha mı okudun? Yatağına ölü toprağı mı serptiler yoksa?

Ya, radyoda, spikerin söylediğini ters anlayıp da saatlerini ilerletecek yerde bir saat geri alanlar?!. Bunların hali daha yaman, daha fecidi.

Ötede beride bu kararın izahını, tenkidini, felsefesini yapanlar da görüldü.

— Mirim! Bunun hikmeti, manası ne ola acaba?

— Kömürden tasarruf içinmiş.

— Kömürden ne tasarruf olacak? Soba mevsiminde değiliz ki...

— Hayır; öylesi değil. Elektrikten ve binnetice kömürden tasarruf ediliyor.

— Geç oturmağa alışık olan gene otur.

— Oturur amma, evinde. Umumî yerler erken kapanır; nakil vasıtaları ona göre işler; her halde bir faydası var ki dünyanın her yerinde bu yaz saati ötedenberi tatbik ediliyor.

— Bendeniz için fena oldu.

— Neden?

— Akşam çabuk oluyor da...

— İşlerinizi bitirmeğe vakit mi elvermiyor?

— Hayır. Çilingir sofrasını tam yedide kurmak, fakirin mutadımdır da...

— Siz de daha geç başlayınız.

— Olmaz. Vakti kerahati yediden sonraya bırakamam.

— A birader! Tasan bu olsun. Zaten sonuna yaklaşmış ömrün bir saati içi olur; sen ona bak.

— Sen de farzet ki saat denilen şey icad olunmamıştır. Zaman, vâde ölçüye sığar mı?

— Kerahat bahsinde sığıyor da, ömür bahsinde mi sığmıyor?

Öteden, yaşlı başlı biri söze karışarak:

— Ne didişip duruyorsunuz? Akreble yelkovan ileri gitmiş... geri kalmış...

Şebi yeldâyi müneccimle muvakkit ne bilir?

Müptelâi gama sor kim geceler kaç saat!

E. Ekrem Talu

Sabaktan sabaha

Tehlikeli zar

Derler ki hayatımıza hâkim olan tedadüflerdir. Muvaffak olan adam tedadüflerden istifade etmesini bilen adamdır. Hayat bir takım müsbet rivayetlerdir. Bunlara karşı ancak cephe insanı ya mes'ud veyahud bedbaht edebilir.

Bu klâsik iddianın hakikate uygunluğu inkâr edilemez. Hepimizin kanaatine göre talih, mukadderat, tesadüf diye izah edeceğimiz bazı hâdiseler vardır ki hayatımızın seyrine hâkimdirler. Bunların lehimize olanlarından istifade etmek, aleyhimize görünenlerden mümkün mertebe korunmak hayatımıza istikrar verebilir.

Ferdler için kabul ettiğimiz bu hakikatı milletlerin talihi hesabına da makul görmek lâzım. Son on aylık dünya hâdiseleri hep bu hakikati anılatan ibret levhalarıdır. Şaka değil bir iki yıl içinde Avrupada sekiz millet istilâya uğradı. Bunlardan beşi harb kasrgalarile aktış oldu ve hâlâ oluyorlar. Bir Polonyanın koridor meselesi Avrupayı mezbehaya çevirdi. İstiyen, istemiyen harbe sürükledi. Almanya büyük zayıyata mal olan bir zafer kazandı. Fakat bu zaferlerin ikramiyesini Sovyet Rusya topladı. Bu siyasi muvaffakiyet Macar ve Bulgar efkârını da gıcıkladı.

Eski hesapların tasnif edilmesi fikri o kadar cazib göründü ki altı milyonluk bir cemiyet yüz kırk milyonluk bir heybete yarıya kalktı. Koca Sovyet Rusya bir Besarabya davasını halletmek için Avrupanın kendi ayarındaki dört büyük devleti bağza boğaza gelmesini beklediği halde; ona nazaran bir avuçluk Macaristanın bu mahşer gününde miras davasına kalkması bir fırsattan istifade etmekle bir tesadüf kurban gitmek ihtimalleri arasında şüpheli ve tehlikeli bir hareket sayılabilmek lâzımdır. Milletlerin talih ve mukadderatını el koyanların gayet temkinli olmaları icab eden bir devir, de olduğumza şüphe yok!

Buhsan Cahid

Romanya, İngiliz ve Fransız garantilerinden feragat kararı verdi

Bükreş 1 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor: Bugün öğleden sonra başvekil Tataresko'nun riyasetinde toplanan nazırlar heyeti, hariciye nazırı tarafından verilen rapora istinaden harici siyasette bir değişikliğe karar vermiştir. Nazırlar heyeti, Romanya'nın İngiltere ve Fransa tarafından 13 Nisan 1939 da kendisine verilmiş olan garantilerden feragat ettiğini beyan etmiştir.

İngiltereye giden Fransız deniz ve hava kuvvetleri

Londra 1 (Royter) — İngilteredeki Fransız gönüllüleri lejyonu kumandanı general dö Gol, bu akşam resmi beyanatta bulunanlar hür Fransızların deniz ve hava kuvvetleri kumandanlığına visamiral Muselier'i tayin etmiş olduğunu bildirmiştir.

Paris ne halde?

Bordeaux 1 (A.A.) — Havas bildiriyor: Bir muharrir, işgal altında bulunan Paris hakkında şu malumatı vermektedir: Mağazalar, bilhassa büyük mağazalar kapalıdır. Çarşılarda yiyecek nakliyatının müskül olması dolayısıyla yiyecek satan dükkanlara tahacim fazladır. Vesaiti nakliyyeye ender tesadüf edilmekte ise de Alman zabıtlarının bindikleri arabalarla hizmetini amme nakli vasıtaları çoktur. Sokaklarda seyrisfer pek kesif değildir, metro işlenmektedir. Bir çok halk, polisleri nazarı itibara almaksızın bisikletle sokaklarda dolaşmaktadır. Polisler, kısmen Alman polislerinin refakatine seyrisferi temin etmektedir. Işık söndürme işareti, Alman saatle onda, yani saat 9 da

Amerikada beşinci kol ile mücadele

Orleans 1 (A.A.) — (Birleşik Amerika) — Reuter bildiriyor: Beşinci kola karşı Alman fevkalade tedbirleri bugün mer'iyete girmiştir. Yeni Orleans limanı hususi müsaade edilmiş halka kapatılmıştır. Bugün 50 muhafız limanda vazife almıştır.

Çörçilin yapacağı beyanat

Londra 1 (A.A.) — Royterin parlamento muhabininin öğrendiğine göre, İngiliz başvekil Çörçil, bazılarının tahminleri hilâfına yarın Avam Kamarasında Fransız hâdiseleri hakkında beyanatta bulunmayacaktır. Çörçilin bu hafta hangi gün söz söyleyeceği kat'i surette malûm değildir. Mağafih, Perşembe günü beyanatta bulunması en ziyade ihtimal dahilinde bulunmaktadır.

Amerikan donanmasının manevraları

Nevyork 1 (A.A.) — Amerikan donanmasının Hawai adalarına avdeti dolayısıyla donanmanın harb halini temsil eden manevralara iştirak etmek üzere gizli emirlerle hareket ettiği bildirilmektedir.

Metaksasın nutku

Atina 1 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor: Trakya oyunlarının 15 inci yıldönümü ve Dramada şehrin kurtuluş senei devriyesini tes'id için yapılan şenlikler münasebetiyle gazeteler, Trakya ve Makedonyanın ve kraliyetin diğer bütün vilayetlerinin, vücut ve ruhları takviye için aralarında gayretlerini bir misli arttırmakta olduklarını işaret etmektedir. Bu münasebetle bütün gazeteler, Trakyanın tamamen ve saf Elen olan evsafını tebarüz ettirerek, bugünkü milli hükümetin, yeni vilayetleri kıymetlendirerek ve daha iyi idare etmek için sarfettiği gayretleri hatırlatıyor. Bu gazeteler, Trakya ahalisinin sevinçlerine ve hamlelerine Elen milletinin iştirak ettiğini, milli hislerinin bir olduğu Elen milletinin kendilerini kardeşane selâmladığını ve bugün, dün olduğu gibi, ruhlarına, arzularına ve yenilmez vatanperverane azimlerine yakın kaldığını tebarüz ettirmektedir.

Milli kooperatifler federasyonunun ikinci heyeti umumiyesinin açılış resminde söylediği bir nutukta başvekil B. Metaksas, mukaddes Elen an'anesinin binlerce sene denberi beklendi bulunan köy halkına milletinin minnetkarlığını bildirmiştir.

beri eğer teyid edilirse, Londra diplomatik mahfellerinde pek az sürpriz uyandıracak ve bu tesir nazi şantajının yeni bir bürhanı gibi telâkki edilecektir.

Bununla beraber iyi haber alan Londra mahfellerinin beyanatına göre bu feragat İngilterenin bu garantiden doğan taahhüdünü ifa etmesi icab eyilecek vaziyet hakkında lüzumu takdirinde İngiliz hükümetinin bizzat kendisinin karar vermek hürriyetini hiç bir surette tahdid etmeyecektir.

Visamiral Muselier, 1917/1918 de Klemansonun yanında harbetmiş, 1918 de bahriye tirendazlarının Ypres zaferini kazandıkları esnada yüzbaşı olarak bu zafere iştirak etmiştir. Filbden sonra Akdeniz filosunun ikinci filotillâsına kumanda etmiştir. Visamiral, hava ve deniz kuvvetlerine hitaben bir emri yevmi neşretmiştir.

verilmektedir. Bundan sonra Alman polisleri geçenerle, sadece evlerine gitmelerini tavsiye etmektedir. Pazar sabahı Şansölye Hitler habersizce Paris'e gelmiş, Invalides, Napolyonun mezarını ve Arc de Triomphe'daki Meçhul Askerin mezarını ziyaret etmiştir. Pariste Alman kitiatı çok değildir. Zabitan üzerlerinde gamalı haçlı bayraklar temevvüz eden büyük otellerde oturmaktadırlar.

Paris halkı, hususi ikametgâhlarını bırakmaları gibi ve fakat bir parça tozlu bir halde bulacaklardır. Kitiat, evvelce Pariste i-kamet etmiş olan zabitanın emri altında yerleştirilmiştir. Asayiş Filman kumandanlığı ile irtibat halinde bulunan Paris polisi tarafından temin edilmektedir.

Resmî mehaffiln beyanatına nazaran beşinci kola mensub kimselerin ve sabotaj yapımların ziyarı o kadar fazla olmuştur ki ilmanı kapatmak bir zaruret halini almıştır. Bundan başka tüccar vesair gemilerin resmî çekmek de menedilmiştir. Küçük gemiler doklardan 200 ayak uzakta duracaklardır.

Resmî mehaffiln beyanatına nazaran beşinci kola mensub kimselerin ve sabotaj yapımların ziyarı o kadar fazla olmuştur ki ilmanı kapatmak bir zaruret halini almıştır. Bundan başka tüccar vesair gemilerin resmî çekmek de menedilmiştir. Küçük gemiler doklardan 200 ayak uzakta duracaklardır.

Hindi Çini ve Japonya

Tokyo 1 (A.A.) — Royter: Bir Japon hariciye nezareti sözcüsü, gazeteciler toplantısında kadın ve çocukların Hong-Kong'dan tahliye edilerek Singapur'a nakledilmelerinin sebebinin anlaşılmadığını bildirmiş ve hariciye nazırı Aritanın 15 Nisan'da yaptığı beyanata tevfi-kan Japonyanın şarki Holanda Hindistanında ve Fransız Hindi Çininde statükoyu muhafaza etmek istediğini ilâve etmiştir.

Moskovaya giden Bulgar murahhasları

Sofya 1 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Bulgar hükümetinin hususî murahhasları B. Botar ve Dedejanoff ziraat sergisini ziyaret etmek üzere Moskova'ya hareket etmişlerdir. Bildirildiğine göre, iki memleket arasındaki ticarî münasebetlerin inkişafını temin edebilecek vesait üzerinde de münakaşa edilecektir.

Siyaset AL EMINDE

Besarabyanın işgali bir ihtilâl tehlikesi doğurmaktadır mı?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Sovyet kitiatının Romanya'nın Besarabya vilâyeti ile Bukovina eyaletinin şimal parçasını işgal etmeleri İngilizce Times gazetesine bazı mülâhazalarda bulunmaya vesile vermiştir. Londra gazetesine göre, bu hâdiseler Balkanlarda vukubeklenmesi lâzım gelen yeni vak'aların bir mukaddemesidir ve bununla vukuatın arkası alınmış değildir.

İngiliz gazetesini bu mütealede bulunmaya sevkeden esbab bizce meçhuldür. Fakat kendisinde istinada medar olabilecek deliller mevcut bulunmalıdır ki bu yolda idarei kelâm ediyor.

Bir defa Sovyet kitiatının Romanya'da ilerlemeleri esaslı hiçbir hâdiseye sebep olmadan vukubulmuş ve mesele, bugünkü şekliyle hitama ermiştir. Esasen Besarabya meselesi, Sovyet Rusya ile Romanya arasında ötedenberi müzakere ve münakaşa mevzuu olagelmekte idi. Hadisatın inkişafı, garb demokrasilerinin birinin mağlûbiyeti ve ötekinin mesgüliyeti ve Almanyanın Balkanlarda ancak iktisadî alâka sahibi bulunduğuna dair ileri sürdüğü nokta nazar Sovyet Rusyaya, komşusu ile arasında mevcut olan bu muallâk meseleye, bugün, bu şekilde bir tesviye tarzı bulmaya imkân vermiştir.

Asıl alâkaların, bu davada, şekli bir protesto ile iktifa eyilerek her türlü müsellâh ihtilâftan tevakkî etmesi, bu muntakada, bundan sonra nasıl bir ihtilâl tehlikesi meydana gelebileceğini kendi kendimize sormakta haklı bulunuyoruz.

Filvaki bugünkü vaziyetten bilistifade gerek Bulgaristan, gerek Macaristan tarafından son günlerde bazı talepler ileri sürülmemiş değildir. Fakat sulh havasının bozulmamasına şimdiye kadar itina göstermiş olan Sovyet Rusya ile Almanya ve İtalyanın, bundan sonra da, Balkanlarda vaziyetin değişmesine razı olmaları sanılmamalıdır. Çünkü şimdiye kadar muallâk bir halde kalmış olan bir takım meseleler gibi bütün Avrupayı alâkadar eden davaların, bugünden yana alabileceklere şekli, arzedecekleri ihtilâl tehlikeleri bertaraf, hiçbir zaman kat'i bir mahiyeti haiz olamaz. Her şey bugünkü harbin neticesine ve bu harb sonunda Avrupanın alacağı şekle bağlıdır. Bu sebebledir ki, biz, Londra Times gazetesinin mütealemlerinin varid olduğuna kani bulunuyor ve bu muntakada, bir ihtilâl vukubulabileceğini sanmıyoruz.

Selim Ragıp Emeç

3 ncü U. Müfettişlik

Dahiliye müsteşarı Nazif Ergin bu vazifeye getirildi, İzmir valisi de dahiliye müsteşarı oldu

Ankara 1 (Hususî) — Münhal bulunan Üçüncü Umumi Müfettişliğe Dahiliye Vekâleti müsteşarı Nazif Ergin, Dahiliye Vekâleti müsteşarlığına da İzmir Valisi Ettem Aykut tayin olunmuşlardır. Bu tayin münasebetiyle valiler arasında bazı tebeddüllere intizar edilmektedir.

Fransanın yeni hükümet merkezinde

Clermont-Ferrand, 1 (A.A.) — Havas bildiriyor: Hükümetin Clermont'ta ve civar şehirlerde yerleşmesine dün süratle devam edilmiştir. Dairelerin bir çoğu dün sabah mesaiye başlama'ya hazır bir halde idiler. Lebrun, Royat'da bulunmaktadır. Fakat, nazırlar heyetine riyaset etmek üzere Clermont-Ferranda gidecektir.

Mareşal Petaine reis vekilleri Camille Chautemps ve Pierre Lavala ve dahiliye nazırı Marquet'e bağlı daireler Clermont-Ferranda çalışacaklardır. Diğer daireler de Clermont-Ferrandın muhtelif binalarına yerleştirilecektir. Hükümeti takiben gelen nezaretler mensubini ve gazetecilerle dolu ve muvakkat merkezi hükümet sarasına yükselmiş olan Clermontta büyük bir hareket göze çarpmaktadır. Parlamento burada ve Vichy'de yerleşecektir. Nezaretler daireleri Royat, Bourbonle, Le Mont Dore ve Chatel Guyon'da bulunacaklardır. Mareşal Petain dün hükümet azaları ile görüşmüştür.

İtalyan müstemlekelerinin kumandanlığı

Roma 1 (A.A.) — Mareşal Rodolfo Graziani, şimal Afrikasının bütün müsellâh kuvvetleri kumandanlığına tayin edilmiştir.

Sovyet Rusyada fazla istihsali temin için dahilî istikraz yapıyor

Londra 1 (Hususî) — Sovyet hükümeti bugün, 8 milyar ruble tutarında yeni bir dahilî istikraz çıkarmıştır.

Bu münasebetle bir nutuk irad eden Sovyet maliye komiseri, istikrazın münhasıran

istihsalâtı artırmağa tahsis edileceğini, her gün yeni bir veçhe alan harb müvacehesinde memleketin fazla kömür, fazla petrol, fazla madene ve fazla makineye ihtiyacı olduğunu söylemiştir.

Macar ordusu hududu geçmiye hazırlanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gar - Rumen hududlarında bazı hâdiseler cereyan etmiştir. Holmeu ile Sighet arasındaki muntakada saat 23 ile 1 arasında 10 kadar hudud karakolu, Macar müfrezeleri'nin taarruzuna uğramıştır. Macar müfrezeleri tüfek, mitralyöz ve top kullanmışlardır. Rumenler, bu hudud karakollarından bazılarını terketmişler, bazılarını muhafaza ve bazılarını istirdad etmişlerdir.

Söylendiğine göre Macarlardan 30 kadar ölü ve yaralı vardır, Rumen askerlerinden bir kaç kayıptır.

Saat 22 de Tuitucaia - Ruscuk yolunda bir Bulgar hudud karakolu Rumenlere ateş aç-

mıştır. Müsademe bir müddet devam etmiştir. Bulgar hududu civarında kâin Yenice köy kasabası komitecilerden mürrekkeb bir çetenin taarruzuna uğramıştır.

Rumen mahfellerinde beyan edildiğine göre bu taarruzlar her iki hududda da hemen aynı saatte vukubulmuştur. Fakat bunların hiç bir netice vermeyecek olan münferid vakalardan ibaret olduğu zannedilmektedir. Şimdiki halde bu hâdiselerin mevzî addedilmesi lâzım geleceği zannolunmaktadır.

Romanyada yeni askeri tedbirler Bükreş 1 (A.A.) — Stefani: Erkanı harbiye, dün yeniden bazı ihtilâtları silâh altına davet etmiştir.

Almanlar İngiltereyi istilâ teşebbüsüne bir haftaya kadar girişeceklermiş

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Almanlar, Manş sahillerinden İngiltere üzerine yapılacak akımlarla Kent dükaliğini, veyahud hiç olmazsa Dover'i işgale muvafak olacaklarını ümid etmektedirler.

Almanlar, ilk hamlede, İngiliz topraklarında birkaç mil araziye ele geçirmekle iktifa edeceklerdir. Bunda muvaffak oldukları takdirde, buralarda hava üsleri vücutte getirilecek ve müteakiben kara kuvvetlerinin nakline başlanacaktır.

Almanların, Manş yolu ile İngiltereye gündüze 200 bin asker nakledebilecekleri söylenmektedir. Bu nakliyat muhtelif noktalardan yapılacaktır.

Başka bir habere göre, İngiltere seferinde istihdam edilmek üzere yüz bin Alman parşütçüsünün talm görmekte olduğu anlaşılmaktadır.

Bu parşütçülerin yeni bir tip elektrik fenerleriyle mücehhez bulunacakları söylenmektedir.

Bu elektrik fenerlerinin bazı esrarlı şarjlar ihtiva ettikleri de, rivayet cümlesindedir.

Alman tayyarelerinin yeni akınları

Londra 1 (A.A.) — Bu akşam saat 20 de hava ve dahilî emniyet nezaretleri tarafından aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Bu akşam düşman bombardıman tayyareleri birkaç noktada sahil tecavüz etmişlerdir. Hava dağı bataryaları harekete geçmiş ve avcı tayyareleri havalandırılmıştır. Şimal şarki sahil üzerine bir miktar yangın bombası atılmıştır. Avcı tayyarelerimiz bir düş-

man bombardıman tayyaresini düşürmüştür.

İngiliz tayyarelerinin akınları

Londra 1 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği: Dün gece fena rüyet şartına rağmen bombardıman tayyarelerimiz Almanya'da askeri hedeflere hücumlarına devam etmişlerdir.

Hamburgda petrol depolarına isabetler ve ki olmuş ve depolar yakılmıştır. Danstadt muntakasında bir çok hedeflere hücum edilerek yangınlar çıkarılmış, infilâklara sebebiyet verilmiştir. Hamm ve Osnabruck demiryolu istasyonları yeniden bombardıman edilmiş ve büyük yangınlar çıkarılmıştır. Wessel'in şarkında atılan bombalar infilâklar yapmıştır. Norderney adasındaki tayyare meydanları Bremen'in garbinde Hontlosen ve Dartmund tayyare meydanları yeniden bombardıman edilmiştir.

Tayyarelerimizin hepsi üstlerine dönmüştür.

Alman tayyarelerinin dün geceki akını

Londra 1 (Hususî) — Alman tayyareleri bu gece tekrar İngiltere sahillerini müteaddid noktalardan geçmişlerdir.

Düşman tayyareleri şimal şarki sahilinde birçok yangın bombaları atmışlardır. Bir İskoç şehrinde 9 kişi ölmüş ve 20 kişi yaralanmıştır.

Düşmana karşı faaliyete geçen hava dağı topları ve avcı tayyareleri 2 düşman tayyaresini düşürmüşlerdir.

Sovyet donanması Rumen sularında

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ettiği bir makalede, Alman temayüllü «Kurentul» gazetesi, Sovyetlerin Rumen petrol kuyularını tahrib etmek ve Almanyaı benzinden mahrum bırakmak niyetinde olduklarını yazmaktadır.

Diğer bir habere göre de, Hitler, himayesini talep etmiş olan kral Karola şimdiki Sovyetlere boyun eğmesini tavsiye etmiştir.

İşgal devam ediyor

Moskova 1 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Şimal Bukovina'da Sovyet kitiatları vazifelerini bitirmişler ve Romanya ile tesis edilen hududa varmışlardır.

Besarabyada Sovyet kitiatı yeni Romanya hududuna yani Tuna ve Prut'a doğru ilerlemelerini ikmal etmektedirler. Jassy şehri karşısında ve Prut'un sol sahilinde bulunan Ungeny şimendifer istasyonu motorize cüzütamlar tarafından işgal edilmiştir. Tank lar ve motorize piyade kuvvetleri Tuna ve Prut üzerinde bulunan Kagoul şehrine girmişlerdir. Tuna üzerinde İsmailiye şehri parşütist cüzütamlar tarafından işgal edilmiştir. Sovyet kitiatının hareketi her tarafta intizamla ve hâdisesiz olarak devam etmektedir.

Romanyada örfi idare

Bükreş 1 (A.A.) — Dahiliye nezareti, devletin emniyetine ve umumî nizama muhalif hareket edenlerin tevkifi teklif edilmesine karar vermiştir. Nezaret, muskull temasalarının men'i hakkındaki kararı 3 Temmuz akşamına kadar temdid etmiştir. Saat 23 ten sonra bütün içkili müesseseler kapanacaktır. 4 kişiden fazla grupların toplanması ve yol larda durması menedilmiştir. Askerî makamlardan izin alınmadan hiç bir içtima yapılamayacaktır.

Rumen parlamentosunun içtimaı

Bükreş 1 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Parlamentonun içtima günü kat'i surette 3 Temmuz Çarşamba saat 16 olarak tayin edilmiştir. Parlamentonun içtimandan evvel Elen ve mebusan meclisleri hariciye encümenleri Salı günü saat 16 da müşterek bir toplantı yapacaklardır.

Rumen yahudileri

Bükreş 1 (A.A.) — Dahiliye nezareti tarafından neşredilen bir tebliğde binlerce Rumen yahudisinin Sovyet kitiatlarının işgali altında bulunan muntakalara nakledilmek arzusunun izhar ettikleri bildirilmektedir.

Daha şimdiden 7600 yahudi Prut nehri geçerek Besarabyaya girmiş ve 200 yahudi Sovyet arazisinde kâin Reni'ye gelmiştir.

Şehir Haberleri

Şehir Meclisi yarın fevkalâde bir toplantı yapacak

Meclis Üsküdar ve Havalisi Tramvay Şirketinin tasfiye kararını verdikten sonra dağılacak

İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar kolundan muztarib bulunduğu için on gün daha istirahat edecek, evinden dışarı çıkmayacaktır. Vilâyet ve belediye işlerini evinden idareye mecbur kalan Vali, Vali ve Belediye Reis muavinlerini zaman zaman vali konağına celbetmek ve telefonla muhaberede bulunmak suretiyle işlerini geri kalmamasını temin edecektir. Bu yüzden Şehir Meclisinin yarınki toplantısına iştirak edecek olan Vallinin yerine meclisi birinci reis vekili Necib Serdengeçti açacaktır.

Üsküdar Tramvay Şirketinin tasfiye kararını verdikten sonra meclis derhal dağılacaktır.

Üsküdar, Kadıköy ve Havalisi Tramvay Şirketi 1 milyon lira belediye, yarım milyon lira Evkaf sermayesiyle teşekkül etmiş, git-tikçe borçlanmış, bir müddet sonra borçlarını, hatta borçlarının faizlerini ödeyemez ha-

le girmiştir. Bir buçuk milyon lira sermayeli şirketin 1 buçuk milyon lira da borcu bulunmaktadır. Alacaklılar, alacaklarından vazgeçemedikleri gibi faizlerinden de feragat göstermemektedirler. Bir buçuk milyon liralık borcun sekiz yüz bin lirası belediyenin alacağıdır. Bu yüzden şirketin tasfiyesi gayet kolay olacaktır. Tasfiyeye tâbi tutulacak şirketin malmazesi dört yüz bin lira tutmaktadır. Şirketi belediye satın alacağı ve belediyenin şirketten sekiz yüz bin lira malî yükü olduğu için devir muamelesinde müs-küllâta tesadüf olunmayacaktır.

Üsküdar, Kadıköy ve Havalisi tramvaylarının rayları sağlam bulunduğu için İstanbul şehri yollarında istifade etmek imkânı mevcuttur. Yalnız tramvay arabaları kullanılmaktan uşaktır. Şirketin belediyeden başka müesseselere ve şahıslara olan borçlarının tesviyesi için bir şekil bulunacaktır.

Yaz saatinin tatbikına dün her tarafta başlandı

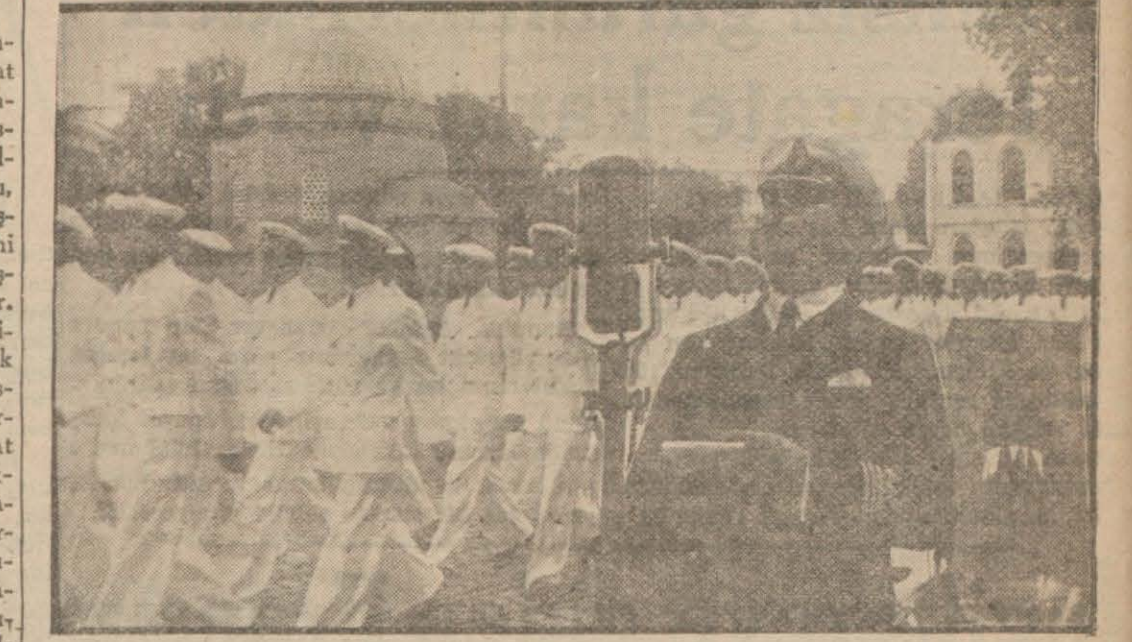
Yaz saatinin tatbikına dün bütün memlekette başlanmıştır. Bu husustaki tebliğat vilâyete ancak dün sabah yapılabildiğinden akşam geç vakit resmi daire ve müessesat resmen keyfiyetten haberdar edilebilmiştir. Devlet Demiryolları, Denizyolları, Şirketihayriye, Tramvay İdaresile Haliç İşletmesi resmi bir iş'ar almadan saatlerini yeni şekle uydurdıkları için seyrüsefer işlerinde bir aksaklığa tesadüf olunmamıştır.

Umumi yerlerdeki saatlerden bazıları birer saat ileri alınmadığı için bir kısım halk işlerine ve yollarına gitmekte teahhür göstermiş, resmi daire ve müessesat memurlarından bazıları Cumartesi günü tebliğat yapılmadığını ileri sürerek erken kalkmakta isticlal göstermemişlerdir. Yeni mesai saati sistemi hususî ve resmi daireler memurlarını ve esnafı memnun etmiştir. Bu suretle dükkânlar birer saat erken kapanacağı için esnaf fazla elektrik sarfiyatı yapmayacak ve evlerine erken gideceklerdir. Bilhassa uzak ve yakın sayfiye yerlerindekiler bundan çok istifade edeceklerdir.

Akşamları hava geç karardığı için sinemaların akşam seanslarına erken gitmek zarureti baş göstermiştir. Vilâyet, sinemalarla eğlence yerlerinin kapanma vakitlerini tadil etmek için tetkikat yapmaktadır. Sinema ve eğlence yerlerinin sahiblerinden bu hususta izahat istenmiştir.

Denizciler bayramı parlak merasimle kutlandı

Büyük Türk Amiralı Barbarosun türbesi önünde de kahraman denizcimizin menkabeleri tebarüz ettirildi

Taksiminde ve Barbarosun türbesi önündeki merasimden ilki intiba

Galatadaki yeni yolcu salonu açılırken

Kabotaj hakkının Türk denizcilerine geçişinin 14 üncü yıldönümü bir deniz bayramı şeklinde ve parlak merasimle dün kutlanmıştır.

Sabahleyin dokuzdan itibaren Galatasaray lisesinde toplanan denizciler buradan önlerinde Şehir bandosu olduğu halde yürüyüş kolu halinde Taksim hareket etmişler ve evvelden tesbit edilen yerlerini işgal etmişlerdir. Merasimde bir deniz müfrezesi, Yüksek Deniz Ticaret mektebi talebeleri, Denizyolları ve limanlarına mensub denizciler hazır bulunmakta idiler. Merasime saat 11'de başlamış ve bayrak merasiminden sonra İstiklâl marşı çalınarak ih-tiram dinlenmiştir. Bu sırada abideye muhtelif müesseselere aid 28 çelenk konmuştur.

İlk sözü genç denizciler namına Yüksek Deniz Ticaret mektebi 940 mezunlarından Mümtaz Bekler söylemiş, Türk denizciliğinin parlak tarihinden bahsetmiş, şimdi mazhar olduğu alâkayı da tebarüz ettirecek çok alkışlanmıştır.

Bundan sonra Said kaptan ve Emrullah da nutuklarında denizciliğimizin mazisinden ve halen gösterdiği inkişafın bahsetmişlerdir. Son olarak söz alan Beyoğlu Parti başkanı ve Yüksek Deniz Ticaret mektebi müallimlerinden Mekki Hikmet Celenbevi deniz bayramı dolayısıyla büyüklerimize çekilen telgrafları okumuş ve bunlar hazır bulunanlar tarafından müteffakan tasvir edilmiştir.

Barbarosun türbesi önünde

Buradaki merasimin bitmesi üzerine denizciler önde Şehir bandosu olduğu halde Gümüştü, Dolmabahçe yolu ile Beşiktaş'a gelmişler ve orada büyük denizcimiz amiral Barbaros Hayrettin türbesi önünde bir dakika ihtiram sükûtu yapmışlardır.

Burada da birçok zevat tarafından hitabeler irad olunmuş, kahraman denizcimizin parlak ve essiz hayatı hücmle yâdedilmiştir. Burada yapılan tezahürattan sonra sabahki merasime son verilmiştir.

Yüksek Deniz Ticaret mektebinde

Öğleden sonra saat 15 te Yüksek Deniz Ticaret mektebinde 6 senelik yeni tahsil devresinin ilk 940 mezunlarına diploma tevzi merasimi yapılmıştır. Merasimde amiral Şükrü Okan, Münakalât Vekâleti Müsteşarı Naki ile, Parti müfettişi Tevfik Fikret Sılay ve diğer tanınmış zevat hazır bulunmuşlardır.

Merasime mekteb müdürünün, mektebin kuruluşunu anlatan kısa ve açık bir nutkile başlanmış ve bunu takiben söz alan Münakalât Vekâleti Müsteşarı Naki,

gençleri Vekâlet namına tebrik etmiş ve muvaffak olmalarını temenni eylemiştir. Bundan sonra Müsteşar tarafından bu sene mezun olan gençlere diplomaları verilmiştir. Bu sene mektebden 12 genç denizcimiz mezun olmuştur. Bunlardan beşi güverte, yedisini makine ve çarkçı sınıfından. Mezun olan gençlerin isimleri şunlardır:

Feyzi İslâm, İbrahim Tezer, Fuad Selçuk, Basri Gökbulut, Mümtaz Bekler, Fenin Eralp, İzzet Zırh, Mümtaz Ahışkalı, Yakub Ulu, İsmail Duyan, Mehmed Emin Çarğöz, Zihni Göker, güverte sınıfından birinci gelen Feyzi İslâm ile makine sınıfından birinci çıkan Fenin Eralp'a ayrıca birer altın kalem hediye edilmiştir.

Havuzlarda ve yolcu salonunda

Yüksek Deniz Ticaret mektebindeki merasimden sonra davetliler hazırlanan motorlarla Denizyollarının Haliçteki yeni açılan havuzlarına gitmişler ve burada da yapılan tesisat gezilmiştir. Saat 17,30 da Devlet Limanları İşletmesinin Galatadaki yeni yolcu salonunun açılış töreni yapılmış ve merasimde birçok davetlilerle, şehrimizde bulunan Gümrük ve İhbarlar Vekili Raif Karadeniz de hazır bulunmuştur.

Gece yapılan merasim

Gece 21,30 da muhtelif iskelelerden kalkan beş vapurun Üsküdar önlerinde birleşmesiyle bir alay teşkil olunmuş ve donanmış olan bu vapurlar Bağazda Arnavudköy önlerine kadar gitmişler, oradan iskelelerine avdet etmişlerdir.

Üç kişi bir garson dövdükten sonra yaraladılar

Floryada Havuzlubahçe kahvesinde garsonluk yapan Miğirdiç, evvelki gün müşterilerden Hristo, Yani ve Hakkı adında üç kişi ile bir para meselesinden kavga etmişler, üçü birden garson Miğirdiç'i bir hayli dövdükten sonra başından da bıçakla yaralamışlardır.

Hâdiseyi müteakib kahveden kaçan müteakvizler bir müddet sonra zabita tarafından yakalanmışlardır.

Miğirdiç bu üç kişiden hangisi tarafından yaralandığı zabıtaca araştırılmaktadır. **Beş vasıfda bir çocuk sokağa düştü** Galatada Kaval sokağında oturan Cemal'in 5 yaşındaki kızı Mahmude, evinin ikinci kat penceresinden sokağa seyrederken müvazenesini kaybederek caddeye düşmüştür. Bu sukut neticesinde basından ağır surette yaralanan çocuk, Şişli hastanesine kaldırılmıştır.

Alman firmaları ihracatçılarımızdan tekliflerini istediler

İhracat işlerinin durgun gitmekte olmasına rağmen İhraç emtiaları piyasası canlılığını muhafaza etmektedir.

Müstahsil ve ihracatçılar arasında bütün iptidal maddelerimizin kısa bir müddet zarfında müşteri bulacağı ve satışların müsaid şartlarla yapılacağı kanaati umumdur.

Bu kanaat ve bunu takviye eden bazı satış ve teklifler piyasayı canlı tutmakta ve İhraç edilmeyen malların fiyatlarının düşmesine sebep teşkil etmektedir.

Bu vaziyette hükümetçe müstahsile Zirakat Bankasına verilen kredilerin ve banka vasıtasıyla yapılan mübayaaların da büyük tesirleri vardır.

Bir kaç gündenberi Almanyanın muhtelif mintakalarındaki ithalâtçı firmalardan piyasanın kuvvetli müesseselerine vâki müraacaatlar da piyasada alâka uyandırmaktadır.

Bu müraacaatlarda hububat, kuru sebze ve meyvalar, deri tiftik ve yapak gibi maddeler için teklif yapılması istenmekte ve yeni anlaşma hududları dahilinde takarrür edecek tediyer şartlarının esas olarak kabulü bildirilmektedir.

Belediye levazım müdürlüğü kadrosu tevsi edildi

Bir müddet evvel Belediyede yapılan umumî tensikat sırasında Levazım Müdürlüğü kadrosu da küçültülmüştü. Geçen zaman esnasında Belediyenin ev mühim ve vazifesi çok şubelerinden biri olan levazımın az memurla idaresinin müşkülâtı mücib olduğu görülmüş, Hesab İşleri Müdürlüğü levazım kadrosunun tevsi lüzumuna işaret etmişti. Hesab İşleri Müdürlüğünün bu arzusu yerinde görülüş, bütün belediye müessesatının her türlü işlerini istigal eden Levazım Müdürlüğü kadrosunun genişletilmesine karar verilerek Levazım Müdürlüğü teşkilâtı yeni baştan kurulmuştur. 70 lira aslı maaşlı bir müdürle 19 memurdan teşekkül eden levazım şubesine geçenlerde yapılan imtihanda kazanan bir kısım lise mezunlarıyla, bazı belediye şubelerinden memurlar tayin edilmiş, beş senedenberi belediye levazımını muvaffakiyetle idare eden Emin Zeki Coşkun maaşı 70 liraya yükseltilerek gene bu şubenin başında bırakılmıştır.

Kalay ihtikârı davasına devam edildi

Kalay toplamak suretiyle millî koruma kanununa muhalif hareket etmekten maznun Rabeno Politinin muhakemesine aslıye 7 nci ceza mahkemesinde, dün de devam olmuştur.

Dünkü celsede suçlu vekili Sadi Rıza müdafaalarını teyid eden malûmatı havi resmî ve hususî bazı gazeteleri mahkemeye ibraz etmiş, duruşma tahkikatın ikmalî için, başka güne bırakılmıştır.

Genç kızları fuşşa sürükleyen bir kadın yakalandı

İstanbul ahlâk zabıtası son günlerde faaliyetini arttırmış bulunmaktadır.

Bu mesai neticesinde bir hafta zarfında şehrin muhtelif semtlerinde faaliyetinde bulunan yirmiyeye yakın randevu evi kapatılmış ve bunları işletenler adliyeye teslim edilmiş olduğu gibi, dün de Taksimde gizli fuşşa yaptıran Eva adında bir kadının apar-tımını basmıştır. Evanın evinde yaşları çok ufak birkaç genç kız bulunmuştur.

Bu işlerden müteaddid sabıkası bulunan Eva hakkında randevuculuk ve genç kızları fuşşa teşvik suçlarından takibata başlanmıştır.

Zabitanın yaptığı bu taharriyat sırasında evde bulunan ve suçlu Eva ile birlikte yaşayan sabıkalı yankesicilerden Murad adında bir şahıs ta vazife gören memurlara karşı hakarete bulunmuştur.

Her iki suçlu da dün haklarında tanzim olunan tahkikat evrakile Beyoğlu meşhurd suçlar hâkimliğine teslim edilmişler ve sorgularını müteakib de tevkif olunmuşlardır.

Bursada evli kadınları fuşşa teşvik eden bir adam dün tevkif edildi

Bursada aile kadınlarını fuşşa teşvik eden ve hakkında kanunî takibat yapılacağı anlar anlamaz İstanbulla firar ederek, burada Belediye sulama işlerinde çalışmaya başlıyan Mustafa isminde biri de, dün zabıtaca yakalanarak, adliyeye teslim edilmiştir.

Suçlu, Bursa müddeiumumiliği tarafından bir müddettenberi aranyor, fakat bulunamıyordu. Hakkındaki iddiaya nazaran, Mustafa iki evli kadını evine davet ederek, yabancı kimselerle münasebatta bulunmalarını temin etmiştir.

Müddeiumumilik, Mustafayı sorguya çekilmek üzere, Sultanahmed 1 nci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkarılmıştır. Yapılan istivahat sırasında, kendisine isnad olunan cürmü reddetmiş ve:

«— Kadınlar, kendi nızalarile evime gelmişlerdi. Yoksa, ben kimsiyi fuşşa teşvik etmiş değilim» demiştir.

Hâkim, Mustafanın tevkifine ve Bursaya gönderilmesine karar vermiştir.

Denizde bulunan cesedin hüviyeti tesbit edildi

Evvelki gün Arnavudköyünde Akıntıburunu gazinoları önünde denizde hüviyeti meçul bir erkek cesedi bulunduğunu yazmış-tık.

Üstübaşı temiz ve göğsünde bir de rozet bulunan bu cesedin, Üsküdar'da Salacakta Ayazna iskelesinde 18 sayıda oturan Havagazi Şirketi muhasebe memurlarından kırk beş yaşlarında Mehmed Karadayıya aid olduğu anlaşılmıştır.

Mehmed Karadayının bir kazaya mı, yoksa bir cinayete mi kurban gittiği adliye ve zabıtaca tahkik edilmektedir. Bu bakımdan cesed dün Morga kaldırılmıştır.

Küçük haberler

Rumen ticaret heyeti — Romanyaya İhraç edilecek mensucat iptidal maddelerini teslim ve son ticarî anlaşmanın tatbikatiyle meşgul olmak üzere Romanyadan hareketi teahhur eden 17 kişilik heyetin Çarşamba veya Perşembe günü şehrimize muvasalatları beklenmektedir.

İhracat işleri — İhracat işlerinde durgunluk devam etmektedir. Dükkân ihrac faaliyetiyi yalnız Bulgaristana yapılan 1250 liralık çiroz sevkياتına münhasır kalmıştır.

Başvekâlet müstesarı — Başvekâlet müstesarı Vehbi, dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Müsteşar, bir iki gün şehrimizde kalmaktadır.

Askerî kamplar — Liselerin son sınıf talebelerinin askerî kamplarına dünden itibaren başlanmıştır. Talebeler sabah saat 8 den 11 e kadar ve 15 ten 18 e kadar talim ve ders görmekte ve akşam üzerleri evlerine gitmek üzere serbest bırakılmaktadırlar. Kamplar 20 Temmuz'a kadar devam edecektir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey gazetelerin yazdıkları na göre... Bir tacir limon ve yumurta sakladı. İki için... Yakalanıp mahkemeye verilmiş... Hasan bey — Meydana çıkarılan bu limon ve yumurtaları inşallah diğer muhtakirlerin de terbiyelerine kâfi gelir.

Mareşal Petene göre Fransa neden mütareke istedi?!

Fransız mareşalının Fransız halkına, niçin mütareke istediğini izah makadile, radyo ile yaptığı hitabenin aslına bulmak ve okuyabilmek için biraz vakit geçmek lâzım geldi. Anavatanla deniz aşırı Fransız memleketlerindeki Fransızlara hitab eden mareşalın sözlerinde her şeyden evvel, çok ağır ve mes'uliyetli vazifesini ifa için büyük bir azim ve sonsuz bir enerji sarfetmek mecburiyetinde bulunan bir adamın kat'i bir ifadesi dikkate çarpır.

13 sene evvel, Paris civarında bir arazi, Fransız top mühendislerinin ve Le Havre'daki meşhur Şnayder Fransız top fabrikasının yaratmış oldukları 150 milimetrelilik ağır sahra toplarıyla yapılan bir atışta, topçu genel müfettişi orgeneral Maurin'in delâletle tanınmak ve atış hakkındaki kısa ve sade fakat vezir mülâhazalarını dinlemek şeref ve istifadesine mazhar olduğum Verdun kahramanı üzerimde, sırf idrak, seciye, metanen, vuzuh ve sadelikten ibaret büyük ve şöhrətli bir asker tesiri yapmıştı. Şimdi de onun yeni hitabesini okuyan aynı adam, sadece saçları bembeyaz olmuş, yüzünün, boyununun ve ellerinin derileri daha çok buruşmuş ve beli biraz eğilmiş bir halde, gözümün önünde anlandı. Onun 13 yıl evvel içlerine n. em. nünijet ve takdirle bakabildiğim küçük, yuvurak ve parlak gözlerinde, büyük adamın ruhunun bütün doğruluk ve namuskarlığını okumamak kabil değildi. Filvaki mareşal Peten sübay olarak hiçbir vakit yüksek bir zekâ ve malûmat itibarile temayüz etmemişti. Onda daima tebarüz eden hasletler, niçinden ziyade namuskarlık, doğruluk ve fedakârlığa hazır bulunmak idi. Peten hakkında her nerede ne işitilse daima ve yalnız onun temiz ve saf seciyesini, bütününlüğünü ve namuskarlığını tebarüz ettiriyordu. Peteni, Fransanın emsalsiz ve kuruyarlıması pek güç en felâketli bir zamanın mukadderatını mukadderatını eline alda, memleketinin mukadderatını eline alda, sevkedilen fikir ve hislerin ahlâkî kaynakları işte onun o büyük vasıfları idi.

Onda şan ve şeref, mevki, para vesaire kazanmak hırsı olamazdı. Peten, 17 Haziranda, Almanlara emin, kat'i ve hattâ sert bir ifade ile mütareke, yani Fransanın teslimiyetini, teklif ettiği zaman 83 yaşında ihtiyar bir Fransız mareşalı idi. Fransa da büyük Harbde Verdun kahramanı gözüle bakmış, sonra şark ordularını başkumandanlığı gibi Fransanın en büyük askerî makamı ona lâik görülmüş (1) ve kerî makamı Fransa mareşallığı rütbesi verilmiş ki, Fransada bu rütbeyi bütün harbde ihraz edebilen yalnız dört zat olmuştu.

Peten, harbden sonra da, çekilip kendi rahatına bakmış değildi. Ona herhangi

(1) Poş müttelik ordular başkumandanı idi.

KADIN Örgü şapka

Su gördüğünüz şapka kroşede örülmüştür. Örgüsü sık iğne, rengi bir sıra yeşil, bir sıra beyazdır. Kordelâsı yeşildir.

Teuz ve şık bir şapka isteyen genç kızların, genç kadınların bu nevi modelleri bir kenara atmadan dikkatle gözden geçirmeleri çok defa memnun olacakları neticeleri verir.

Pratik güzellik bilgileri

Yüzünüzdeki siyah benekleri gidermek için yapılacak en esasi tedbir mesamelerinizi iyi temizlemektir. Bu temizliğe su sabun, temizleyici su veya kremler kâfi gelmez. Hatâ kremlerin fayda yerine zarar vardır. Çünkü bütün temizlik kremleri yağsız cildler içindir. Siyah beneklerse cildin fazla yağlılığına delâlet eder. Binaenaleyh kremlerle temizlemek istenirse mesameler bütün bütün açılır ve benekler azalacağı yerde artar.

En iyi çare sudur: Ufak bir leğene kaynar su koyup başınızı havlu ile örtünüz. Ve yüzünüzü bu leğenden çıkacak buhara tutunuz. Terlemeniz başlayınca soğuk su ile yıkayıp kurulayınız. Siyah benekleri sıkarak birer birer çıkarınız. Ve yerlerine (yarum bardak suya iki kaşık hesabı) asid borik mahlûlü süsürünüz. Bütün gece o halde bırakınız. Ertesi gün gene aynı mahlûlele istatılmış pa-nukla siliniz. Kuruduktan sonra yüzünüzde bulacağınız bezaz tozları bir bezle siliniz.

Emekli general H. Emir Erkilet

«Son Posta»nın askeri muharriri

hizmet teklif edildiyse, bunun küçük veya büyük olduğuna bakılmıyarak, sadece memleketi için lüzumlu ve faydalı olabileceğine kanaat getirince, kabul ve deruhte ederdi. Meselâ Büyük Harbde, Fransız ordularını başkumandanı mevkiine ve mareşallığa çıktığı halde, harbden sonra Fausta Abdülkerim isyanını küçük bir ordu ile bastırarak vazifesini memnuniyetle deruhte etmiş ve bu vazifede de temayüz etmiştir.

Elhasıl Fransa harbden sonra Peteni yüksek askeri şûra riyasetinden başka bir müddet, harbiye nazırlığında da istindama lüzum görmüş ve nihayet, İspanya iç harbi bittikten sonra, Fransız diplomatlarının hep reddettikleri, ve fena bir kabul göreceklere için, hiçbir kimsenin gitmek istemediği Madrid büyük elçiliğini ona teklife mecbur olmuştu. Mareşal Peten, bu vazifesinin kendisi yaş, mevki ve mertebesinde bir adam için küçük olabileceğini düşünmeksizin hükümetin bu husustaki teklifini kabul etti ve eski bir talebesi olan general Frankonan yanında Fransız elçiliği vazifesini ifa için Madrid'e gitti; çünkü bu vazifeyi ifa etmekle memleketine iyilik getirebileceğine kani olmuştu.

Peten, işte bunun gibi, Fransanın mağlûb ve muzmabil olduğu bir anda pek nankör bir iş olan Fransız başvekilliğini kabul etmiş ve galib Almanlara tereddüdsüz mütareke teklifinde bulunmuştu. Çünkü harbi kaybeden Fransa için bundan başka selâmet yolu yoktu. O Fransanın şeref ve istikbalini kurtarmaktan başka bir şey düşünmüyordu ve düşünmezdi. Çünkü İngilizlere Fransaya lâyıkile yardım edememiş, Amerika da fiili bir yardımda bulunamıyacağına açıkça bildirmişti.

Şimdi bir tek nokta kalıyordu ki, o da yalnız başına kalan İngilizlerin Almanya'ya nihayet galib gelmek ihtimali idi. Fakat Peten, bu ihtimali kat'iyetle varid görmediği için hayalini ona bina etmedi. O her şeyden evvel çok namuslu, doğru ve ciddi bir askerdi; bu sebeble realite adamı idi. Onun hayal, şantaj ve avantürle bir alakası yoktu. Bu sebeble mağlûb olmuş, fakat şerefini kaybetmemiş bir asker gibi, gahibden şereflî bir mütareke dilemek kararında bulundu ve bu kararını ciddi ve yüksek bir azim ile sona kadar yürüttü. Bu işi, Fransada hiçbir kimse mareşal Peten derecesinde yüksek bir vakarla yapamazdı. Sırf onun kuvvetli azmi ve müthiş iradesi sayesinde Fransa dağılırak bir İngiliz mis-temesinde ve mamuresi olmakta kurtulmuş ve yeniden kurulmağa başlamıştır. Yaban-

cı işgaller geçici şeylerdir. Şeref ve maneviyatını muhafaza edebilen memleketler ve milletler ölmeyezler.

Artık mareşal Petenin hitabesinde tesadüf ettiğimiz bazı hakikatlere gelebiliriz. Petenin nasıl bir adam olduğunu öğrendiğimiz için onun sözlerine nasıl bir kıymet vermek lâzım olduğunu artık biliriz. O evvelâ «Fransanın ve onun mütteliklerinin kendi hakikî askeri kuvvetlerini, iktisadî silahlarını, denize hâkimiyetini, ablukanın ve mütteliklerin malik oldukları diğer yardımcı vasıtalarını tesirlerini izam etmiş» olduklarına dikkati belirtmiştir. Mareşal Petene göre: «Harb dün gibi bugün de yalnız altınla ve ham madde ile kazanılmaz. Zaffer, küt'aların kuvvetine, malzemeye ve bunların istimalini bilmeğe tevakküf eder.»

«Hâdiseler gösterdi ki Almanya Mayıs 1940 yılında, bu alanda ezici bir üstünlüğe malikti. Biz ise, meydan muharebesi başladığı zaman, bunlara ancak cesaret verici sözlerle mukabele edebiliyorduk. Flandr meydan muharebesi Belçika ordusunun açık sahrada, teslimi ve Fransız ve İngiliz fırkalarının ihateleriyle neticelendi. Ordumuzun en iyi küt'alarından mürekkep olan bu tümenler gerçi iyi harbettiler ve bu sayede mevcudlarının ancak bir kısmını kurtarabildiler. Fakat bütün harb malzemelerini terke mecbur oldular.»

«İkinci meydan muharebesi Aisne ve Somme'da oldu. Bu hatları tutmak için, tahkimatsız ve hemen hemen tanksız olarak yalnız 60 Fransız tümeni 150 piyade ve 11 zırhlı Alman tümenine karşı dövüştüler. Düşman, müdafaa hattını kırarak günde yarı ve Fransanın büyük bir kısmı arazisi içine daktı. İtalya harbe girip Fransaya karşı yeni bir cephe teşkil ettiği zaman Almanya zaten harbi kazanmış bulunuyordu.»

«Diğer cihetten işgal mıntakalarından fışır eden halk kabileleri görülmemiş ve isitilmemiş bir surette artmıştı. 10 milyon Fransız 1,5 milyondan fazla Belçikahle karışmış olarak, müthiş bir intizamsızlık ve fevkalâde bir sefalet içinde cephenin gerilerini doldurmuşlardı.»

«Düşman 15 Hazirandan itibaren Loire nehri geçmiş ve Fransanın mütebaki topraklarında yayılmağa koyulmuştu. Böyle bir darbe karşısında ordunun mukavemeti devam edemezdi. Hükümet şu iki karardan birini seçmek zarureti karşısında kaldı: Fransada kalmak veya denizasını gitmek. Hükümet düşündü ve anavatanda kalmağı tercih etti; milletimizin birliğini korumak ve düşmanın karşısına onun müdâfi ve vekili sıfatile çıkmak için. Hükümet, düşmanın şerefine ve insanına müracaat ederek kabul edilebilir bir mütareke elde edebileceğini düşünüyordu...»

(Devamı 7 nci sayfa)

ÇİVİ BAHSİ

Çivi buhranı olduğunu, bazı çivicilerin ihtikâr yaptıklarını gazeteler yazdılar.

Su veya bu maddenin buhranı, ihtikâr zararlı olabilir. Fakat çivi buhranının, çivi ihtikârının zararlı olacağını hiç zannetmiyorum. Kim bilir belki de birçok cihetden faydalarını göreceğiz.

Bazı ayakkabıcılar, çivili ayakkabılar yapıyorlar:

— Sakın çivili olmasın!
Dediğimiz zaman yemini basıyorlar:
— Ne münasebet efendim, bizim dükkânda bir tek çivili ayakkabı bulamazsınız. Hep diğışlidir.

Ayakkabılar da Karamanın koyunları gibi, oyunlarını sonradan gösteriyorlar. Ayakkabıcının yemine rağmen ayakkabının çivili olduğu bir iki gün sonra anlaşılıyor. Anlaşıyor ama işi isten de geçmiş oluyor.

Çivi buhranı, çivi ihtikârı bizi bu derden halâs ederse faydalı addedilmeyebilir mi?

Şimendifer garlarında, vapur iskelelerinde tahta kanapeler var. Şimendifer, vapur bekleyenler kısa bu müddet için bu kanapelere otururlarsa, oturduklarına bir kere pişman oluyorlar. Çünkü çeketleri, pantolonları, mantoları, etekleri muhakkak ka-

nepenin birinden çıkmış çivisine takılıp yırtılıyor. Çivi buhranında açık gözler yerinden çıkmış çivileri toplayacakları için, bu derden de halâs olacağız.

Yalnız mütereddid olduğum bazı noktalar var:

İşini gücünü asmak itiyadında olanlar çivi buhranında da gene işi gücü asacak çivi bulabilecekler mi?

Çivi buhranına rağmen kış günlerinde gene çivi kesecek miyiz?

— Çivi çiviye söker.

Derler, Çivi buhranında çivi sökmek değil olacak... Birimiz çiviye görsek o çiviye sökecek, ikinci çiviye nereden bulacağız? Yaramazlık yapan çocuğu:

— Seni kulaklarından duvara çivilerim. Diye korkuturduk. Zamanı çocuğu çivi buhranı olduğunu her halde duymuştur. Bundan sonra:

— Seni kulaklarından duvara çivilerim. Dersek.. karşınıza geçip kahkahayla gülmeyecek midir?

— Çivi buhranı beni kulağımdan duvara çivilemeyecek etmel.

Demeyecek midir?

İsmet Hulusi

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Bayan «B. B.» ye:

— Ayrılmak istemenizin sebebini yazmamışsınız, benden sadece en kolay yolu soruyorsunuz. Avukatıma baş vurmamışsınız. Yalnız bildiğimi söylüyeyim: En kolay yol dahi sizi usandıracak kadar uzundur. Eğer kocanız sizinle aynı düşüncede değilse mahkeme işi iki seneden fazla da sürebilir.

Bayan «S. S.» e:

— 20 nci asrın son buluşları neşir, bilmiyorum. Fakat frenkler ellerine geçen paradan muhtemel bir iş sezmeğe veya aksiliğe karşı evvelâ sigorta hissesi ayırılır. Ondan sonra ilk ehemmiyeti «tam kalori alacak miktarda yiyeceğe verirler. Giyecek, eğlence ve doktor masraflı sonraya kalır. Bütçe senelik yapılır, ve eve aid kısmı münhasıran kadın tarafından idare edilir. Fakat bu bahiste ilk şart kadının tahsil,

bilgi, iktisad bakımından ehil olmasıdır. Meşhur tâbiri ile söyleyelim, «frenkperest» değilim, amma tasdik etmek mecburiyetindeyim ki, bu sahadada frenk kadınına yüzde doksanı «ehil» dir. Size tavsiyem: Bütçeği mutlak olarak «senelik» yapmanızdır. Tabii yalnız başınıza değil, kocanızla istişare ederek, mutlak surette fikir birliği yapar.

Denizlide Bay «H. I.» ye:

— Sizi mes'ud edecek kadını bilmiyorum, fakat Denizlinin genç kızları arasında yaşamakta olduğundan mutlak surette eminim. Gözünüzü başka tarafa çevirmek sizi hayal sukutuna uğratar, bedbaht eder, pişman olursunuz. Eski Türk darbimeseli-ni hatırlayınız.

TEYZE

«Son Posta»nın edebî tefrihası: 60

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzez Tahsin Berhard

Naciye kumaş almak için mağazaları doluştıkları esnada bir dükkânın kapısında Handanın muhteşem otomobilinden indiğini görmüş ve onunla karşılaşmaktan tevakkü etmek istemişti, fakat fetan kadın bu hileyi anlamış ve Zeynele aralarının açılması işine gelmediği cihetle hemen ona yaklaşmıştı.

— Nasılsınız Zeyneb? Aâ.. Naciye, sen ne kadar büyümüşsün? Halûkun Halebe gittiğini işittim. Allah kavuştursun demeye henüz gelemedim. Bugün-gün gelirim inşallah... Siz alışveriş etmeğe mi çıktınız? Gelin size nefis bir kumaş göstereyim.. tam Naciyeye göre..

Genç kadının güzelliği, şıklığı ve zarafeti Naciye'yi teşhit etmişti. Mekteb hayatına alışmış olduğu için dışarıda gördüğü yenilikler onu çok alâkadar ediyordu. Bu sebebden, eve döndükleri zaman Handanı methede ede bitiremedi ve Zeynebin onu sevmiyor görünmesini, ablasının soğuk ve çekingen tabiatına verdi.

Handana gelince, o, Naciyenin üzerinde yaptığı iyi tesiri kaybetmek istemediğinden hemen ertesi günü onları ziyarete gelmiş ve iki gün sonra da onları alıp otomobile Tarabyaya götürmüş, onlara Tokatlıyan otelinde mükemmel bir çay ziyafeti vermişti. Artık Naciye ile tam manasile dost sayılabilirlerdi.

Handanla görüştüğünde Naciye onu daha çok seviyordu. Vaktile onun Halûkla nişanlı olduğunu biliyor ve Zeynebin onu kıskanmasına biraz hak veriyordu; fakat Handanın eski nişanlısını karisile bu kadar samimi bir münasebet tesis etmiş olmasına şaşmak, bunda bir maksad aramak aklına gelmiyordu. Halûkun Handandan sonra Zeynebi seçerçe o nunla evlenmiş olması, onun nazarında vaziyeti tamamilе düzeltilmişti.

Bir gün Naciye yaluzca terzisine gitmişti. Avdette Handana rastladı. Genç kadın otomobilini durdurarak onu çağır- dı ve saatin henüz erken olduğundan

bahsederek bir pastanede çay içmeleri ni teklif etti. Naciye için bu güzel kadında beraber bir pastacıya gitmek büyük bir şerefti. Ne de olsa, onun bin bir hilesini anlayacak kadar tecrübeli olmadıktan Handanın bu iltifatlarını kendisine olan muhabbetine vererek memnun oluyordu.

Karşı karşıya bir masada oturup yemeğe başladıktan sonra Handan mülkâlemeyi istediği mecraya döktü:

— Eniştenin vaktile benimle nişanlı gibi olduğun biliyor musun Naciye?

— Tabii, herkes gibi benim de bundan haberim var.

— Çocukluğundanberi beni delicesine sevdi.

Genç kız güldü ve yaptığı gafin farkında olmadan cevap verdi:

— Herhalde Zeynebi sizden çok sevmiş olacak ki hemen onunla evlendi.

Handan bir iki dakika cevap vermeden öünüdeki pastayı kesmekle meşgulmüş gibi göründü ve sonra düşünceli bir sesle mülkâlemeye devam etti:

— Sana bir şey söyleyeceğim Naciye: Zeyneble Halûkun halleri beni pek müteessir ediyor, ikisini de çok sevdiğim için mes'ud olmaları pek isterdim.

Genç kız, bir çocuk safiyetle gözlerini açtı.

— Mes'ud değiller midir?

— Sen akıllı bir kızın yavrurum, fikrini bana açıkça söyle: Zeyneb sana mes'ud gibi mi görünüyor?

Naciye birkaç gün evvel Zeyneble konuştuklarını ve bu konuşmanın kendii üzerinde yapmış olduğu tesiri hatırlıyarak tereddüd etti:

— Bilmiyorum ki...

— Bak yavrurum, ben Zeynebi hiç bir vecihle tenkid etmek istemem, onu pek severim, fakat onun Halûkla izdivacının sebeplerini düşündükçe bu hareketinin pek düüst olmadığını itiraf etmeğe mecbur kalıyorum.

Naciye hayretle muhatabına baktı:

— Halûku seviyordun. Evlenmeleri i-

çin başka bir sebep var mı?

Handan güya çok şey biliyormuş gibi görünerek karşısındaki küçük kızın ağzını aramakta devam etti:

— Onu sevmiyordu Naciye; bunu bana kendisi söyledi.

— Sevmediğini mi söyledi? O halde, niçin?

Birdenbire kalbi sıkıştı, büyük bir vicdan azabı bütün vashığını sarf ve gözleri yaşla dolarak titrek bir sesle konuşmağa başladı:

— Onu sevmiyordun.. onunla evlendi. Şimdi bu izdivacın sebebini anlamadım... Zavallı Zeynebi evlenmeğe mecbur eden benim.. her şeyden ben mes'ulüm... Şimdi onun geçen günkü sözlerinin manasını anlıyorum.

Bu sözlerden sonra kendini tutamıyarak gözlerinden yaşlar akmağa başladı. Handan hiç ümid etmediği zamanda mühim bir ipucu yakaladığını anlamıştı; fakat sevincini, tecessüsünü, tatlı bir şefkat perdesi arkaında gizlemeğe muvafak oldu.

— Ne söylüyorsun Naciye? Bunda senin ne gibi mes'uliyetia olabilir?

— Hep kabahat bende... Simirli, kıskanç bir saatimde ona zennemla yazdığı bir kâğıdı gösterdim. Ondan hakikati gizlemek benim elimde idi... Zavallı Zeynebe çektiğim bunca azablar için kendimi ömrüm oldukça affedemeyeceğim.

Naciye hakikaten samimi bir azab ve buhran içinde konuşuyor ve hattâ, çocukluğun, ilk gençliğini getirdiği anormal bir heyecana kapılarak vaziyeti olduğundan daha feci görüyordu. Ancak Handanı alâkadar eden nokta bu değildi; o, asıl bu buhrana sebebiyet veren vak'ayı, bu garib izdivacın sırrını öğrenmek istiyordu. Bunun için Naciye'yi teskin etmeğe çalıştı:

— Böyle üzülme şekerim; derdimi bana söyle, sana yardım eder, yol gösteririm.

(Arkası var)

Bunları biliyor mu idiniz? Köpek balığı yağı

İlaç olarak kullanılan morina balığı yağından sonra köpek balığından da balıkyağı çıkarılmıştır. Köpek balığından alınan balıkyağı da ilaç olarak kullanılabilmekte ve morina balıkyağından daha çok faydalı olmaktadır. Köpek balığı yağı bilhassa tavuklar için bir gıda olmaktadır. Bu yağla beslenen tavuklar bir misli fazla yumurta yumurtlarlar.

4 katlı bir binanın nakli

Bir binanın olduğu gibi bir mahalden diğeri bir mahalle nakli işi son zamanlarda çok basitleştirilmiştir. Moskivada yapıldığı yerden 50 metre uzağa götürülen dört katlı bir binanın nakli esnasında içindeki su, gaz ve elektrik tertibatı da bozulmamış, su mütemadiyen akmış, elektrik yanmış ve gazden istifade edilmiştir.

Biber inhisarı

Ümidburnu yolile şarka seyahat etmek imkânını bulan Vasco dö Gama; biberi şarktan garbe getirmişti. Fakat yalnız kendi satıyor ve çok pahalıya veriyordu. On altıncı asırdan on dokuzuncu asrın ortalarına kadar bu inhisarı idame edenler oldu ve ancak on dokuzuncu asrın ortalarında biber ucuzladı.

Yazan: Hasan Adnan Giz

Kelepçeli eller

Onları gene hapsedildikleri çadıra götürdüler. Nöbetçi çadırın kapısını örttükten sonra Nayman bir kenara çekildi. Arıkboğa da yüzü koyun toprağa yattı ve midisini siddetle yere bastı, kıvrandı, bastı ve biraz sonra sancısı tutmuş gibi debelenerek müthiş bir küfür kopardı.

— Canına tükürdüğümü!.. Öldüğüme değil aç gideceğime yanyorum.

Hakikaten söyle böyle otuz saatten beri ağzına bir lokma koymamıştı. Hayatında hiç başına gelmiyen şu hal ona bu dakikada ölümden de ağır geliyor du.

— Bir aç kurt içimi kemiriyor -diye homurdanıyordu- Ellerim kelepçeli olmasa belimin kayışını kısırdım.

Nayman onun bu şikâyetlerini duymayacak kadar düşünüyordu. O da kendi düşünüyordu. Artık Zeynebi görmek onunla görüşmek imkânı ebediyen ortadan kalkmıştı. Ne yazık ki Zeynebi onun akibetinden haberdar olmayacak onu ihanet etmiş, sözünde durmamış sanacaktı. Zeynebe gitmekten evvel vazife alkoymuştu onu, şimdi de ölüm araya giriyordu. Vazife ve ölüm ikisi de ağır ve kuvvetli engellerdi. O bu düşüncelere dahı giderken Arıkboğa birden derin bir homurtu ile inledi. Müthiş adamın gözüne kalbini yerinden oynatan bir manzara işmişti. Çadırın kapısında bekleyen nöbetçi yere oturmuş aksam tayını yapıyordu. Herifin oğlunun önünde koca bir somunla gene bir iri parça sövüş vardı. İnsan azmanı birden içinde müthiş bir kuvvetin kabardığını, damarlarındaki kanın çoktanberi kaybettığı bir hararetle cevelân ettiğini hissetti. Kendi kendine: «Hayret! Ben bu hale geleceğim miyim?» diye söylendi.

Hakikaten o hiç bir zaman bu kadar pis pisine ölmeye razı olmamıştı. Kaç kere, müthiş tehlikeler atlattı, kaç kere ölümlü yüz yüze gelmiş ve hepsinde yakayı sıyırmıştı muvaffak olmuştu. Şimdi neden ölüme bu kadar nezaketle el uzatıyor, niçin kurbanlık koyunlar gibi cellâdlara baş eğiyordu? Yaşamın adedi çoğaldıysa yumrukları ve pazıları da ihtiyarlamamıştı ya?

— Vay canına -diye bir küfür daha bastı- Az daha bir bakıra derimi yüzdürecektim.

Hani onun bu mütevekkil haline biraz da Naymanın melânkolik ve hüznü tabiatı sebep olmuştu. Şimdi ne Naymanı ne başka şeyleri düşünüyordu. Herifin oğlunun tika basa yediği somunla etteydi gözü. Hani beş dakika daha geçerse kâfirin doğurduğu hepsini silip süpürecekti.

İçine, şu somunu yiyebilirse bir an içinde bütün müşkülâtı yenerek şu demirden kurtulacakmış gibi çılgın bir his geldi. İlk bir düşünce şakaklarını kur-

caladı. Bilekleri sert bir çembere gömüldü. Heyhat! Elleri kelepçeliydi. Bir kelepçeye bir de herifin yarladığı somunla ete baktı. Nimet zahmeti değerdi. Birden kursun yemişi bir manda gibi kendini yerden yere çarptı, sonra üç parça olan kelepçeyi tel bir bilezik gibi yere atarak bir hamlede nöbetçinin tepesine indi. Bir yumruk herifi bayıltmaya kâfi gelmişti. Zahmetinin mükâfatını avuçlarıarak boğulur gibi yuttu. Nayman onun bu halini hiç ses çıkarmadan seyrediyordu. Müthiş adam arzusunda nail olduktan sonra: «Nayman! Haydi kaçalım» dedi. Delikanlı ümitsiz dudak baktı:

— Beyhude zahmet! Koca bir ordu nun çemberinden nasıl sıyrılıp kaçabilirim.

Boğa bu söze fena halde kızdı. — Haydi be miskin herif, seni böyle pis pisine ölmek için mi yetiştirdim. Kaçalım diyorum anan! Kaçamasak bile vurur şerefle ölürüz.

— Pekâlâ! Benim de kelepçelerimi çöze bakalım.

Fakat Naymanın kelepçelerini çözmek o kadar kolay olmadı. Biraz evvel Boğa fevkalbeşer bir kuvvet sarfederek bu işi yapmıştı. Yoksa kalın demirler bir insan gücünün parçalamayacağı bir metanette idi. İnsan azmanı kendi kelepçesinin parçası ile demiri kuralarken, çadırın kapısında bir ses duydu.

— Neredesin arkeadaş?

Bu nöbet değişirmeye gelen bir askerdi. Arıkboğa birden kendini toplayamadı. Bir an tereddüde geçti. Şaşıklığı zail olunca hemen asker in üzerine atıldı. Asker yere serilmisti ama kopardığı müthiş feryad da bütün ordugâhı ayaklandırmıştı. Kırk elli kişi çadırı kuşattılar. Biraz da uzun süren bir mücadeleden sonra Arıkboğayı kısıkrak bağladılar. İnsan azmanı bir kaç kafa kol kırmasına rağmen kendi de tehlikeli şekilde yaralanmış hele başına inen darbelerden fena halde sersemlemişti. Şimdi toprağın üzerinde hafif iniltiyle çıkararak yatıyor, yüzünden ve şakaklarından kan sızıyordu. Bağlanmasına nezaret eden zabıt sırtına bir tekme indirip de bayıldığına kanaat getirdikten sonra neferlere döner:

— Niçin bunlar hâlâ idam edilmedi -diye homurdandı- gidip kumandana sorun, işlerini bitir'im.

Bir kölemen gitti. On dakika sonra dört neferle beraber döndü. Biraz kendisine gelip ayağa kalkan Arıkboğa ile Naymanı alarak çadırdan çıktılar.

Aksam olmuş, etrafa kesif ve boğucu bir sis çökmüştü.

(Arkası var)

Tarsusta sınaî faaliyet

Çukurova dokuma ve iplik fabrikası her yıl biraz daha inkişaf ediyor, fabrikada 2400 işçi çalışıyor

Tarsus (Hususi) — Yüzlerce ailenin mâise-tini temine medar olan ve bu yeşil şehre bir varlık bahşeden Çukurova fabrikası 1898 yılında kurulmuş ve bugün hepimizin de göğüslerini kabartacak vaziyete gelmiştir. Bu terakki ve inkişaf cümhuriyetin ilânı ile beraber başlamış ve şayanı hayret bir süratle ilerlemiştir.

Aynı fabrikada cümhuriyetten evvel, yalnız muhitimizde yetişen pamukları dış piyasa salara sevk için çirçirler ve prese ederdi. 1932 de ise ağır ve büyük sanayinin icab ettirdiği şekilde tehziz edilerek Türkiye'nin ilk dokuma fabrikası olmak gibi yüksek bir şeref ihraz eyledi.

Fabrika bugün çirçir, iplik ve bez olmak üzere üç kısımda çalışmakta ve ayrıca da bir şifleme kısmı bulunmaktadır. Bu kısımda senede 462.600 kilo pamuk kozası temizlenmektedir. İplik dairesi; her türlü vater bük-

lümli boyalı, kısarlı olmak üzere 1 numaradan 36 numaraya kadar 4 tipte 4000 kilo iplik çıkarmaktadır. Bu daireye ilâve olunan 10.000 kırmızı sayesinde günde 1200 işçi fazla çalışmakta ve bu suretle yeniden birçok vatan-daş iş temin edebilmiş bulunmaktadır.

Çirçir dairesi; en modern makinelerle mücehhez olup günde 20.000 kilo pamuğu çirçirten ayırıp preslemekte ve balyalamaktadır. Bez dairesi günde 18.000 metre randuman vermekte ve elde olunan mamulât Avrupa nükülden üstün bulunmaktadır. Kuvve-i muharrikesi: 690 beygirlik su türbini, 400 beygirlik motör ve 120 beygirlik bir istem makinesi gibi muazzam bir kuvvetten tereküb etmekte, motörler gazla müteharrik olmakla beraber Zonguldak kömürü tercih olunmakta, iki ekipde 2400 işçi çalışmakta, okuyup yazma kursları bulunmakta ve işçiler hasta-neden her suretle istifade görmektedir.

Sındırgıda yeni bir ilk mekteb yaptırılıyor

Sındırgı (Hususi) — Şehrin en güzel yerinde Parti ve Halkevi karşısında yaptırılması takarrüf eden ilk mektebin temel atma merasimi yakında yapılacaktır. Bu mekteb kasaba haricinde askerlik şubesine aid mekteb ihtiyaz edilen mahalle gidip gelen yavruları kiş günleri çektikleri mezahimden kurtaracak ve memleketin güzel binalarından birisi olacaktır. Çok kıymetli valimiz Recai Gürelinin Sındırgılılara yadigar bıraktıkları bu mektebin bir an evvel bitmesini halk candan beklemektedir.

Adapazarında bir esrar kaçakçısı yakalandı

Adapazarı (Hususi) — Şehrimiz Hanlarîçi mevkiinde bir hanın odasında oturmakta olan ve eskidenberi esrar kaçakçılığı yapan kambur Esad esrar müptelâlarından Kâmil oğlu Mehmede esrar satarken yakalanmıştır. Esadın oturduğu odada araştırma yapılmış ve 315 gram esrar elde edilmiştir.

Adapazarı koza pazarı

Adapazarı (Hususi) — Bir haftadanberi Adapazarı koza pazarı açılmıştır. Fakat koza piyasası çok düşüktür.

Sındırgıda yol ihtiyacı

Sındırgı (Hususi) — Akhisar - Sındırgı arası yolumuz her sene ameleli nüklelefe tarafından yapılır ve kışın yağmur ve kar sebebiyle yarmalar açılarak geçilemeyecek bir hale gelir. Bu yüzden o havalideki köy halkı da müşkülâtla kasabaya pazara gelecek iş, güçlerini görebilirler. Mezkûr yol âdeta herkesin dilinde dolaşır bir yılın hikâyesi olmuştur. Sındırgının tütüncülük dolayısıyla iktisaden alakası Akhisar ve İzmirdir. Bizi en çok faydalandırarak işte bu yıl olduğu halde maalesef bu yolun da bir türlü intizam dairesinde yapıldığını görülmüyor. 40-50 kilometreden ibaret olan bu yolumuzun 30 ve 35 kilometrelik bir yeri yapıldığında mürur ve ubur temin edilmiş olur. Sındırgı halkının teneffüs noktası olan bu yolun bir an evvel devlet yolları meyana konulmasını bekleriz.

Gümüşhacıköyün yeni müddeiumumisi

Gümüşhacıköy (Hususi) — Çankırı hâkim muavinlerinden Erzuğrul Bayındır kazamıza gelerek vazifesine başlamıştır. Senelerdenberi Cümhuriyet müddeiumumisi kazamızın adli işleri bu kıymetli genç adlyecinin plânı ve faslasız çalışmaları ile çok iyi bir meca almıştır. Resim yeni müddeiumumiyi göstermektedir.

Reyhaniyede bu yıl mahsul bereketli

Reyhaniye (Hususi) — Hatayın zahire ambarlarından birisi olan Reyhaniyede bu yıl mahsul vaziyeti çok iyidir. Kazanan her mıntakasında umumi bir memnuniyet hüküm sürmektedir.

Pamuk ve pirinç mahsulleri, müstahsilin yüzünü güldürecek vaziyettedir. Pamuk çuluk ve pirinçliğin taammümü için hükümet müstahsile bol miktarda tohum tevzi etmiş ve ayrıca mümkün olan her türlü şeyi yapmıştır. Arazi bu iki mahsulün büyük bir bereketle yetişmesine müsaidir. Bu itibarla her iki ziraatten mühim istifadeler temin edileceği sanılıyor.

Reyhaniyede başlıyan ünran faaliyeti de süratle ilerlemektedir. Asfalt caddeler üzerindeki dükkânların tanzimine gayret olunmaktadır. Alâkadarlar en ziyade elektrik ve su ihtiyacı üzerinde durmaktadır.

Adapazarına yağın bereketli yağmurlar

Adapazarı (Hususi) — Son üç gün içinde Adapazarı ve havalisine bereketli yağmurlar düşmüştür. Gerek kış, gerek yaz mahsulleri bu vaziyette çok istifade etmişlerdir. Bu sene Adapazarı havalisinde mahsul çok iyi ve boldur, çiftçi sevinç içinde.

Trakyada paraşütçülerimizin tecrübeleri

Çorlu (Hususi) — Merkezi Çorlu olmak üzere Trakyanın muhtelif yerlerinde paraşüt tecrübeleri yapan paraşütçülerimiz dönmüşlerdir. Halk tarafından büyük bir

Dünkü kısmın hülâsası

Otuz beş yaşlarında güçlü kuvvetli bir köylü kadını olan Luiz Burnel sabahleyin çalıştığı Meşeliköşke giderken köşkün sahibi güvercin meraklı Marukin'in güvercinlik civarında surlüstü yatmakta olduğunu görmüştü. Kadın kendini çabuk toparladı ve öldürülmüş olduğunu anladığı Marukin'in yüzüne salını örterek koşarak jandarma ka-rakoluna gitti ve hâdiseyi anlattı. Az sonra jandarma çavuşu ve iki jandarma neferi Meşeliköşk yolunu tuttular.

Jandarma çavuşu Marukin'in kızı Mat-mazel Sandradan malûmat alacağını umuyordu.

Köylü kadın ona genç kızın Pariste çalış-tığını ve trenle Parise gitmiş olacağını ve ev-de Sofya isminde bir ihtiyar kadın çalış-tığını anlattı.

Çavuş, neferin birini cesedin yanında bırakarak yanında Madam Burnel ve diğer jandarma olduğu halde köşke doğru ilerlemeğe başladı.

— Roman devam ediyor —

Sofya, ikinci katın pencerelerinden birinden yatak silkiyordu. Küçük kafileyi görünce hayret etti; şöyle ki, elinden kayan silte, bahçeye, yere düştü. İhtiyar kadın aşağıya koşma koşma in-di ve kapıyı açtı:

— Madam Luiz.. niçin geç kaldınız. Matmazel Sandra trene aç bindi...

Boranofun Esrarı

Son Postanın Zabitâ Romanı

— No. 2 —

— Hayır.. sabah temizliğine hep üst kattan başladım..

— Beni Mösyö Marukinin odasına götürülebilir misiniz?

— Fakat... Fakat ne oldu bay çavuş.. Yoksa Mösyö Marukin..

— Lüno, ihtiyar Rus kadınının yüzüne sert sert baktı:

— Şimdilik sadece emirlerime itaat ediniz..

— Dedi, Sofya, elleri titriyerek öne düştü. Holden geçtiler. Sağdaki kapıyı açtı. Evvelâ, girmesi için çavuşa yol verdi. Sonra da içeriye kendisi girdi, fakat, Marukinin yatağına bakar bakmaz hafif bir çığlık attı:

— Yatak hiç bozulmamış!..

— Mösyö Marukinin geceleri de çıktığı olur mu?

— Evet... Hemen her gece, yatmadan evvel bahçeye çıkar, şöyle bir gezinir...

— Bu gezintilerde yanına kızını da alırmı?

— Hayır.. Sandra benimle beraber çıkıp yatar...

— Efendinizin eskiden de eve dönmediği olur mu?

— Asla...

— Bu gece bir gürültü filân işittiniz mi?

— Hayır bay çavuş.. Fakat bana bunları ne diye soruyorsunuz?

— Mösyö Marukinin başına büyük bir kaza geldi de...

Sofya kendisini tutamadı:

— Bir kaza mı geldi?!

Diye bağırdı. Sonra, rusça bir şeyler söylemeye başladı. Jandarmalarla Luiz bu sözlerden bir şey anlamadılar. Çavuş Lüno sordu:

— Efendizin düşmanları var mıydı?

— Düşmanı mı?.. Oh... Hayır... Hayır... Yemin ederim ki hiç bir düşmanı yoktu...

— Öyle amma... Efendin Mösyö Marukini bu sabah öldürdüler...

— Oğulluk

Senlis cümhuriyet müddeiumumisi Bay Şarl Andriö, karısı ile beraber, sabah kahvaltısını bitirmiş, hususî mektublarını okuyordu. İlbakharın, gonca çiçeklere benzi-yen taze güneşi, konforlu ve lüks yemek salonuna bir gönül ferahlığı saçıyordu.

Birbirlerini çok seven müddeiumumi ile karısı, yirmi beş yıllık karı koca idiler; her geçen yıl, bu ailede, sevgi bağlarını bir kat daha kuvvetlendirmişti. Müddeiumumi elli-

iki yaşlarında idi. Artık genç sayılmazdı ama, çok canlı, dinç ve yakışıklı bir adamdı. Uzun boylu, geniş omuzlu idi, mavi gözlerinin, insanın kalbine kadar giren bir bakışı vardı. Müddeiumumi Andriö'nün önünde, suçunu itiraf etmiyen, yalanda ısrar eden suçlu görülmemişti. Şefkat ve sevgi ile baktığı zaman da, aynı mavi gözler eşsiz bir tatlılık alırdı. Karısı Madölen, kırk beş yaşlarında idi, lakin o da, bir genç kızın tazelik ve letafetini muhafaza etmiş, eşine az rastlanır mesud kadınlardı. Koyu kumral saçlarında birkaç tel beyaz yeni yeni belirmiştirdi gibiydi.

Bu mes'ud aile yuvasının tek noksanı vardı: Çocuk...

1914 de Cihan Harbi başlayınca, Andriö'yü, askerî hâkim olarak almışlar ve cephe gerisine sevk etmişlerdi. Madölen de, istilâya uğramış topraklardan gelen zaval-lılara yardım için kurulmuş bir «muhacirle-yer yardım ocağı»nın direktörlüğünü üzere almıştı. 1917 yılının sonlarında idi, bir sabah bu yardım yurduna gider gitmez, bir hastabakıcı kız kendisini heyecanla karşı-lamış ve şu haberi vermişti:

«Bu gece yurda Rus muhacirlerinden daha ileriye götürülecekleri anlaşılan iki kadın, bir erkek, bir ihtiyar ve bir çocukta mürekkebe küçük bir kafiye getirildi. Kadınlardan biri geldikten yarım saat sonra öldü. İhtiyar da şuurunu kaybetmiş. Erkek de, şu anda ölmek üzere...

— Zavallılar... Acaba bunlar bir ailenin efradı mı?..

— Ölen kadın, küçük oğlancağın anası imiş. Oğlancağ 7-8 yaşlarında. Erkek de kadının kocası. Çocuğun da babası olacak sanırım.. İhtiyar, öbür kadının babası imiş.

— Fransızca biliyorlar mı?..

— Çocuktan maada hepsi biliyor..

Madam Andriö, evvelâ, son dakikalarını yaşayan adamın bulunduğu odaya girmişti. Bu, otuz beş yaşlarında kadar görünüyordu. Çok güzel olduğu, ölüm döşeğinde iken belli idi, çukurlaşan yanakları, sapsarı olmuş rengi, yüz çizgilerinin umumî ahengini bozamazmıştı. Madöleni görünce:

— Ömek üzereyim... Küçük Serjimi son bir defa daha kucaklamak isterim.. çabuk madam...

Diye, acı bir sesle mırıldanmıştı. Biraz sonra, içeriye bir küçük erkek çocuk getirilmişti. Yüzü sapsarı, kansız, saçları kumral ve gözleri kapkara ve iri, çok iriydi. Adam, çocuğu bitik bir hareketle kendisine doğru çekti; ve ona, rusça bir şeyler söylemeğe başladı. Nefesi sık sık tükeniyordu, arada bir durup dinleniyordu. Çocuk kendisini dikkatle dinliyor, ve, hicirarak ağlamamak için, kendisini zor tuttuğu pek aydın görülmüyordu. Babası söyledikçe, çocuğun gözleri alev alev parlıyordu. Adam, nihayet elini çocuğun saçlarına koyarak bir cümle mırıldandı. Çocuk, bunu aynen tekrar etti. Adam çok yorulmuştu, yatağına, sırtüstü düştü. Hastabakıcı hemen bir iğne yapmağa hazırlanırken, Madam Andriö de, çocuğu omuzlarından tuttu. Küçük Serj, evvelâ karyolanın demirine sarılarak gitmek istemedi. Fakat, müddeiumuminin karısı, çocuğun alınından şefkat ve sevgi ile öper öpmez, gözlerini kadının yüzüne dikti; kadının güzel, tatlı yüzü derhal tesirini göstermişti. Çocuğun parmakları gevşedi, karyolanın demirlerini bıraktı. Madam Andriö oğlancağı dışarı çıkardı.

Kadın tekrar hastanın yanına girdiği zaman, iğne de biraz tesirini göstermiş bulunuyordu. Hastabakıcı:

— O da şimdi sizi istemişti madam.. Demişti. Adam gözlerini açmış ve güzel bir fransızca ile şunları söylemişti:

— Sizi tanımıyorum madam.. fakat iyi bir insan olduğunuz belli.. çocuğu size emanet ediyorum... Yavrucağ bakımsızlıktan ölüp gitmesin..

(Arkası var)

ZİRAAT

Çay kanununun köylüye temin etmiş olduğu kolaylıklar

Şimdilik yalnız Rize ve çevresinde tatbik edilmekte olan bu kanun ile köylüye yeni bir iş ve kazanç sahası açılmış bulunmaktadır. Çay bahçesi kuracak olan her köylü bütün harc ve resimlerden muaf tutulacak, ayrıca yardım görecektir

Yazan: Tarımın

Hem yılda bir milyon lira kadar paramızın dışarı gitmesini önlemek, hem de köylümüşe yeni bir iş ve kazanç imkânı vermek emelle ötedenberi yurdumuzda çay yetiştirilmesine özenildiğini, fakat işin bütün icabları ile tutulmaması yüzünden şimdiye kadar bir türlü muvaffak olunmadığını, daha doğrusu çay ziraatının istediği derecede inkişaf ettirilemediğini evvelce yazmıştık. (Son Posta - 14/5/94)

Bununla beraber çay ziraatını plânlı bir şekilde yürütmek için etrafı bir kanun hazırlanmış ve bunun geçen Nisan ayında Meclisten çıkarak merlyete girdiğinden de ilâve etmiştik.

Yeni çay kanunu, bu yolda özenilen inkişafı temin edebilecek, cidden güzel hükümleri ihtiva etmektedir.

Çay kanununun ilk maddesi, «bu kanunun hangi mntakalarda tatbik edileceğinin İcra vekilleri heyetine tesbit olunacağını» âmir bulunduran bir müddet evvel, mezkûr heyete çay yetiştirilecek mntakalar tesbit ve ilân olunmuştur. Buna göre şimdilik Trabzon vilâyetinin Sürmene ve Of kazaları ile Çoruh vilâyetinin Hopa kazasında ve Rize vilâyetinin tamamında çay yetiştirilebilecek ve bittabi kanunun hükümleri de, yalnız oralarda tatbik edilecektir.

Öğrendiğimize göre memleketimizdeki çay hareketinin bidayetindenberi, bu yoldaki yakın alâka ve mesaisile tanınmış olan Ziraat Vekâleti Basımşaviri Zihni Derin, çay bölgesine gitmiş ve oradaki faaliyeti yeni kanuna göre idareye koymuştur.

Nafakasını çok defa denizden ve tasradan bekleyen o taraf köylüsüne ve dolayısıyla memleket İktisadiyatına büyük hayrı dokunacak olan çay ziraatının artık muvaffakiyetle inkişafına intizar edilebilir.

Bu yazımızla «Çay Kanunu»nun köylümüşe alâkadar eden belli başlı kısımlarını telhis etmeye favdalı bulduk:

Yeni kanuna göre çay ziraatı tamamen devlet mürakabesi altına girmiş oluyor. Bundan sonra herhangi bir kimse istediği yerde çay bahçesi kuramaz. Çay bahçesi kuracak olanlar da dileddiği gibi bakamayacaktır. Çay çiliğinin mutlaka Ziraat Vekâletinin tesbit edeceği teknik esaslar dairesinde yürütülmüş mecburidir. (1) Bunun için çay bahçesi kuracaklar evvelâ ziraat idaresinden bir ruhsatname alacaklardır. (2) Bu ruhsatname her her türlü harc ve resimlerden muafırlar. (12) Bu suretle herhangi bir kimse fîli tasarrufu altında bulunan bir yerde çay bahçesi kurmak isteyip de, o yerin maksada elverişli olduğu anlaşıncaya, alâkadar daire bu isteği muhtarlık, hükümet veya belediye dairelerinin kabulüne tâbi olarak, alâkadar idareye bildirebilir. İlan edilecek. İlan tarihinden itibaren 1 ay zarfında çıkıp itiraz eden olmazsa -çay bahçesi yapmak üzere- isteklile bir ruhsatname verilecektir. (9) Çay ziraatına girişenler hem ruhsatnamede gösterilecek şartlara, hem de Ziraat Vekâletinin ayrıca tesbit edeceği bütün teknik esaslara riayete mecburdurlar. Gerek kurulu bahçelerini ve gerek yeniden yapılacaklarını evvelâce bakmıyarak, aldıkları

ruhsatname şartlarına riayet etmeyenler iki liradan on liraya kadar hafif para cezasına mahkûm olurlar. (13)

Müsaîd toprağı bulunmayıp da devlete aid çalılık ve kızıl ağaçları sökerek çay bahçesi yapmak isteyenlere, —önce hiç toprağı olmayışlarının isteği nazarı dikkate alınmak üzere— beş dekar kadar yer verilecek ve bu sahayı usulince imar edip meydana getirdiklerinde kendilerine veya varislerine tapulandırılacaktır. (7) Eğer toprağı olan birisiyle çalışmaya gücü olan bir diğeri anlaşıp da ortaklaşa bir çay bahçesi yapmak isterlerse, evvelâ noterlikçe bir mukavele yapacaklar ve bahçe meydana gelince, ortaklığı tapuda tescil ettireceklerdir. (8)

Gerek devlet malı yerleri açarak çay bahçesi yapmalarını temlik muamelesinden, gerek ortaklaşa çay bahçesi yapıp sonradan bunu tescil ettirmek isteyenlerin tapu muamelesinden, hiç bir harç ve masraf alınmaz. (12)

Ziraat Vekâleti yeniden çay bahçesi kurmak isteyenlere ise başladıklarından itibaren bes sene müddetle parasız tohum, kimyevi gübre ve diğer ihtiyaçlarını verecektir. Aynı suretle çay bahçesinin beher beş yüz metre murabbaı veya 500 açağı için birer sene a -rayla üç defada yirmişer liraya kadar faizsiz para verecektir. (4) Amma bu suretle Ziraat Vekâletinin yardımını görüp de, gerek kendi toprağında, gerek devlet toprağında çay bahçesi kurulan, Ziraat Vekâleti memurlarından raporla müsaade almadıkça bu bahçeleri sökmezler. Hıllâfi harekette 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası cezalandırılırlar. (15)

Köylünün yetiştirdiği çay yapraklarını Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu satın alacaktır. (10), ödünç alacakları para da bunların o müesseseye satacakları para bedelinden kesilmek suretiyle ödetilecektir. Ödeme muamelesi bahçeveye tohum ekilmesinden veya fidan dikilmesinden beş sene sonra başlayacak ve borç beş sene içinde ödenmiş olacaktır. (6) İstikraz ettikleri parayı vaktinde ödemişler, avans aldıkları halde çay bahçesi kurmayanların borçları, Ziraat Bankası tarafından 3202 sayılı kanun hükümlerine göre tahsil edilecektir. (14)

Çay bahçeleri kuruluşundan itibaren sekiz sene müddetle arazi vergisinden muafırlar. (12) Yaş çay yaprağının fiyatı her yıl beş kişilik bir heyet tarafından tesbit edilir. (11) Bu heyette mahallî ziraat odasının seçeceği iki çay müstahşili, Ticaret Odasından bir, Ziraat Vekâleti ve Devlet Ziraat İşletmeleri kurumundan bir kişi bulunacaktır. Bu heyetin tesbit edeceği fiyatla çay yapraklarını satın almağa Kurum mecbur olup fabrika kurmak, çayı işlemek, satıp satırmak hususları da bu kuruma tevdi edilmiştir. (10) İcra Vekilleri Heyetine tesbit edilecek olan mntakalarda otuz bin dekar çay bahçesi kuruluncaya kadar, bu kanunda gösterilen para yardımları devam edecektir. Ancak ikraz edilecek para bir milyon lirayı geçemez.

Tarımın

HERGÜN

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

Fransız hükümeti, İngilterenin sade yanından ayrılmakla iktifa etmemiş, hatta ona karşı vaziyet almaya dahi karar vermiştir. Bu siyasî, ne şekilde, ne zaman ve nereye kadar inkişaf edebilir? Henüz her şeyin cereyan halinde bulunduğu bir zamanda bu suale cevap vermek kabîl değildir. Her şeyin karnında bir değil, bir kaç hâdiseler yattır!

Muhittin Riegen

Mareşal Petene göre Fransa neden mütareke istedi?!

(Baş tarafı 5 inci sayfa)

«..... Anavatanda kaybedilen harbi müstemlekelerde devam ettirmek lâzım mıydı? Eğer ben, muharebenin cereyan şartlarına pek noksan ve yanlış bir vukuf taşıyan birkaç Fransız mahza memnun etmek için, Fransız kanı dökmek işini üzerine almış olsam idim sizin basınız olmağa lâzım olmazdım. Ben kolonilerimiz için anavatandan daha az meşgul oldum. Mütareke müstemlekelerimizin anavatana muvasala ve irtibatını kurtarmıştır.....»

İşte Peten, Fransanın hangi mecburiyetlerle mütareke istediğini bu suretle izah ediyor. Bunlara, yani dosdoğru bir insan olduğuna şüphe edilmeyen büyük ve ihtiyar bir askerinin sözlerine inanmak lâzımdır.

H. E. Erkilet

Bir doktorun günlük notlarından

Prostat büyümesi

Yaşlılarda gece gündüz sık sık idrara kalkmak nazarı dikkate alınması lâzım olan mühim arazdandır. Bu hususta ilk hatıra gelecek şey prostat büyümesidir. Prostat yani kestane denilen uzuv yalnız erkeklerde bulunur. Kadınlarda yoktur. Bu uzuv mesanenin unkuına yakın bir yerdedir. İhtiyarlarda ifrazatı dahilliye mahsus azamının na tamamıyeti baş -layınca prostat da büyümeğe başlar; bunlar sık sık idrara giderler ve çok ızdırablı işerler. Mesane içinde daima 150-200 gram miktarında idrar kahr. Çünkü prostatın dahamesile mesanenin arkasında husule gelen bir çöküntü dolayısıyla bütün idrar harice dökülmüyor. Böylece biriken idrar mesanede tefessüs tahallül de etmiye başlar ve tesemmüm arazi da başgösterir. Prostatların idrarları kuvvetli çıkmaz. Adetâ üzerlerine işerler gibidir. Gittide bu büyüme daha fazla inkişaf edince idrar da tamamen tikanır sondajsız idrar etmek imkânı olmaz. İşte bu zamanda ameliyata müraacaat etmek mecburiyeti vardır. Prostat ameliyatları her zaman mühim ve mühlik bir ameliyattır. Fakat şimdi eskisine nazaran tehlikesi kısmen azalmıştır. Bundan tekrar bahsedebiliriz.

Cevap istiyen okuyucularımızın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istelderi mukabelesiz kalabilir.

Yabancı Diller mektebinde yaz kurlarına başlandı

Üniversite Yabancı Diller mektebinde yaz kurlarına dünden itibaren başlanmıştır. Yaz kurları yaz tatli müddetince haftada iki defa, Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 dan 12 ye kadar devam edecektir. Mecburi devama tâbi olan ve Mayıs imtihanlarında muvaffak olamayan talebeler yaz kurlarına devam etmedikleri takdirde doğrudan doğruya sıfıfta kalacaklardır. İhtiyari talebeler yaz kurlarına devama mecbur tutulmayacak, yalnız Eylül devası imtihanlarına gireceklerdir.

Gaib arayanlar

Resmini gördüğünüz zat aslen Elbistanın Pullar köyünden Osman oğlu 320 doğumlu Alidir. İki senedenberi Cebelibe reketten kaybolmuştur. Bunun yerini öğrenip bize bildirene (25) lira nakdi mükâfat vereceğimi, ze şerefimiz üzerine söz veriyoruz. Adanada Tepebağında Eğribucak sokak 21/232 numaralı hanede validesi Fatma, kayınbiraderi amele Durmuş oğlu Ahmed

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelesnamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSILVA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAVI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi melekkefler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kirahat Kasalar Servisi vardır.

Piyananın en müsait şartlarıyla (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Ankara F. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

- 1 — İngilterede bastırılmak şartile idare ihtiyacı için 18 kıymette 200 milyon posta pulu pazarlığa çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedel 73500, muvakkat teminat 5512,5 lira olup pazarlık 22/Tem - muz/940 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Evkaf apartmanının üçüncü katından girilen birinci katında P. T. T. Umumi müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılabacaktır.
- 3 — Talibler muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubları ve diğer kanuni vesaikle birlikte mezkûr tarihe kada o komisyona müraacaat edeceklerdir.
- 4 — İhale, pazarlığa iştirak edeceklerden san'at ve işçiliğine emniyet edilecek firmaya yapılacak.
- 5 — İstekliler bastırılacak pulların şartname vesair evrakını 367 kuruş mukabilinde Ankarada P. T. T. Levazım müdürlüğünden, İstanbulda Valide hanımın ikinci katında P. T. T. Ayniyat şubesinde alınacaktır. (2712) «4725»

ATINA, SEÂNİK, SOFYA ve BÜKREŞTEN

Hareket eden üç motörlü «Deutsche Luftansa» tayyareleri, Almanya ve beynelmilel hava hatları ile muntazam irtibatı temin etmektedir.

Her türlü izahat ve biletler için

HANS WALTER FEUSTEL

Tayyare biletleri satışı Umumi acentasına müraacaat olunmalıdır.
Telgraf adresi: HANSFLUG, Galata Rıhtımı 45 Telefon: 41178

Dünkü hortum

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

— Bugün öğleden sonra Beşiktaşla Ortaköy arasında mevzî bir depresyon şimşek ve şiddetli yağmurla beraber oraj, hâdisesi vukubulmuştur. Fakat bu büyük çapta bir oraj değildir.

Yarım saat kadar devam etmiş, bulutlarda bazı elektrik teşevvüşleri ve yağmur hasıl etmiştir. Bu tip hâdiselerin şehir ortalarına vukuu pek az görülmüştür. Hâdisenin bir kısmında cereyan ettiği cihette sayıları dikkattir 25-30 senedenberi İstanbulda böyle bir hâdiseye tesadüf edilmişmiştir.

25 sene evvel Besiktas, Üsküdar, Haydarpaşa istikametinde böyle, fakat daha büyük bir oraj vukua gelmiş, o zaman bazı evleri çökertmiş, ve ağaçları sökmüş ve bir hayli zarar ıka etmiştir. Bugün olan bunun pek küçük bir seklidir.

Bir hamamcı yıldırım çarpması neticesinde öldü

Dünkü hortum hâdisesini müteakib yağın şiddetli yağmur esnasında Kinahada da Hamam sokagındaki bahçesinde oturmakta olan hamamcı Dağkesi isimindeki bir ermeniyeye yıldırım isabet etmiş ve adam cağız derhal ölmüştür.

Amerikadaki ecnebler

Vaşington 1 (A.A.) — Ruzvelt tarafından imza edilen bir kanun mucibince üç milyon 500.000 ecnebi, polis tarafından kontrol edilecek ve parmak izleri alınacaktır.

Bir çocuk kuyuya düştü, kurtarıldı

Dün saat 18 de Fâtihde Hasanhalife mahallesinde Mutemed sokak 24 numarada oturan Lütfi isiminde birinin oğlu 9 yaşında Mustafa, evlerinin önündeki arsada bulunan kuyuya düşmüş, fakat yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

KADIKÖY

Bahariye Dirlik apartmanında
Sinir Hastalıkları

doktoru
Rasim Hatiboğlu

Tel. (60932) Saat 9-12 ve

MİLLÎ PİYANGOYA
Verdiğini
PARALAR
VATAN SEMALARINI
KORUYAN BİRER
ÇELİK KANAT
OLUYUR.
SİZDE BUGÜN BİR MİLLÎ PİYANGO
BİLETİ ALINIZ

DAĞ BAŞINDA

AZ EMEK
nefis bir
komprime

Bir komprime hayat karşılığıdır

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır.
Kalori, gıda, lezzet ve nefes bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafi halidir.
Mercimek, bezelya, buğday vesair çorbalık komprimelemlizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA

Kuruluş tarihi: 1915

SINIFINI GEÇEN OĞLUNUZA:

BİR BİSİKLET — Bir Saat veya kuvvetli bir
TURF fotoğraf makinesi alınız! (Objektif 1: 3,5)

6 AY TAKSİTLE **Osman Şakar ve Şki.**

Galata: Bankalar caddesi No. 59, Tel. 42769 - Beyazıt Elektrik İdaresi
karşısında No. 28 - Kadıköy İskele caddesi No. 33/2

Satılık Hurda Demir

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü İktisadi İşletme
Müdürlüğünden:

- 1 — Ankara Keçiören şosesi üzerinde kâin İktisadi İşletme Müdürlüğü bahçesinde mevcut tahminen 15-20 bin kilo raddesinde hurda demir aksamı mahallinde satılmaktadır.
- 2 — Almak isteyenler mahallinde her vakit mezkûr demirleri görebilir.
- 3 — 5/7/940 tarihinde taliblerin verecekleri en yüksek ve muvafık flat ile mahallinde toplanacak olan mezkûr demirleri görmek ve fazla tafsilât almak üzere Ankara Keçiören şosesi üzerindeki eski Ziraat Mektebi yanında İktisadi İşletme Müdürlüğüne şimdiden müracaat edilebilir.
- 4 — Satış tarihi olan 5/7/940 tarihinden bir gün evveline kadar maktuan 100 lira depozito akçesinin İktisadi İşletme veznesine yatırmaları lazımdır. Telefon No: 1145 (3056) (5231)

Askerî liselere öğretmen yetiştirilmek üzere
talebe alınacak

- 1 — Askerî liselere askerî öğretmen yetiştirilmek üzere Harb okulu kadrosuna altı talebe alınacaktır.
- 2 — Bu talebeler; Harb okulu talebesi olarak Ankara'da Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesinde yabancı dil tahsili görecektir ve askerî öğretmen yetiştirileceklerdir.
- 3 — Kabul şartları.
A — Harb okuluna giriş şartlarını tamamen haiz olmak.
B — Lise olgunluk imtihanını vermiş olmak.
C — Yabancı dil bilgisi yukarı derecede bulunmak.
- 4 — İsteklilerden seçilmek suretille alınacak talebeler İngilizce, Fransızca, Almanca branşlarına taksim ve fakültenin 940 :941 tedrisatına iştirak ettirileceklerdir.
- 5 — İsteklilerin evrak ve vesikalelerle Harb okulu komutanlığına ve fazla tafsilât almak isteyenlerin de askerî liseler müfettişliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (5470)

İstanbul Belediyesi İlanları

İstanbul Vilâyet İdare heyetince umumî menfaatler namına istisnâkine 8/5/940 gün ve 176.83 sayılı karar verilen ve Vilâyet yüksek makamınca aynı tarihte onaylanan ve Daimî Encümen tarafından takdirî kıymet komisyonunca kıymet takdirine 27/5/940 gün ve 4583 sayılı karar verilen ve haritası ve teflîğ varakası da beraber olmak üzere bir mahallindeki bostan kapısına ve bir diğeri Eyüb kaymakam ve belediye şubei idariye binasına ve üçüncüsü de Eyüb Emniyet başkomiserliği binasına talik ve ayrıca da gazelilerle ilân olunan ve haritası üzerinde istisnâk mahalli, sahibinin isimleri ve mülk, mesahası ve bedeli yazılı bulunan EYÜBDE KÂİN DÜĞMECİLER BOSTANLARINDAN tahsis edilmek üzere İmar Müdürlüğüne mahallî tesbit ve tahdid edilmiş olan minhay-mecmuu takriben 19539.65 metre murabba araziden haritasında mavi taramalı kısma ve Düğmeciler yolu üzerine müsadif 92488 metre murabbaın beher metre murabbaına 50 kuruş ve mütebakisi 18614.77 metre murabba arazinin beher metre murabbaına 32 kuruş ve bu sahalı umumiyenin için için müsmir ve gayri müsmir ağaçları, beher metre 20 şer kuruş ve mavi, sarı, kırmızı ve mor renkli istisnâk kısmı üzerinde mevsim mahsulâtından olarak zeredilmiş bulunan sebzenin istisnâk muamelesinin tekâmülüne kadar tarlaları kaldırılacağı müteakılınmış ise de mezkûr dört kısım mahsulatın heyeti umumiyesine 300 lira kıymet takdir edildiği 1295 tarihli istisnâk kararname-sinin 8'inci maddesine tevfiқан 8 gün müddetle teflîğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5607)

Başka Bir
GÜZEL
BÜYÜK ANNE

Bayan E. F.
50 yaşında ol-
masına rağmen
nasıl genç görünü-
mü olduğunu anlatıyor:

«Ben 51 yaşındayım; dört defa evlenmiş, kızım ve 3 ufak çocuğum vardır. Buna rağmen ten ve cildimin 30 yaşlarında bir kadınınki gibi taze ve nemli olduğunu söylüyorlar ve bu benim sırrımı öğrenmek istiyorlar. Tatbiki eğitim usul budur.

Ben her akşam terkinde meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşfedilen ve cildi gençleştiren kıymetli «BL-ose» cevheri bulunan pembe renkteki Tokalon kremi kullanıyorum. Uyumken cildi besleyip gençleştirmekte ve her sabah daha genç göstermektedir. Gündüzleri de beyaz (yağsız) Tokalon kremi kullanırım. Esmer ve sert cildlerle çirkin tenler üzerinde sayıyı hayret bir tesiri vardır. Mesamelerin dahiline nüfuz ettiğinden toz ve gayrisaf maddeler ihraç ve sıyah benleri izale eder ve açık mesameleri sıkıştırır. Bu suretle cildimi yumuşatır ve güzelleştirir.»

Siz de bu günden itibaren Tokalon kremi kullanınız; neticesinden son derecede memnun kalacaksınız. Her yerde satılır.

Zayı — 11-11-929 tarihinde 1035 numaralı kanuna tevfiқан İktisad Vekâleti tarafından aldığım mühendis ruhsatnamesini zayı ettiğinden yenisini alacağım, eskisinin kıymeti kalmamıştır.

Mühendis Jozef Dukas
Aynalçesme Yorgiyadis apartıman 77 numara

İstanbul Birinci İflâs Memurlüğünden:
Müflis Kostantin Apostolidis masasına gelen alacaklı hazinenin istediği ilâm harcından 8 lira 55 kuruşun aynen ve kazanç vergisinden istenilen üç kalemede 4023 lira 85 kuruş müflis ile ortağı Muhittine aid olduğu anlaşılmasına binaen nısıf olan 2011 lira 92 kuruşun 5 nci sıraya kayıd ve kabulüne ve fazlası müflisin ilzâmî lazım gelmeyeceğinden bu kısım talebin reddine iflâs idaresince karar verilmiş olduğu ilân olunur. (27888)

Zayı — Silivri merkez Millet mektebinden aldığım şehadetnamemi zayı ettim. Yenisini alacağım, eskisinin hükmü yoktur.

Yaşar oğlu Bekir Dulgeroğlu

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500 kuruş
1 nci	sahife	400 »
2 nci	sahife	250 »
3 ncü	sahife	200 »
4 ncü	sahife	100 »
İç	sahife	60 »
Son	sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtî tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarif derliği edilmiştir.

Son Postanın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirketi
Kabramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Gayrimenkul Satış İlanı
İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Bayan Hermine'nin 19705 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı (1500) liraya karşı birinci derecede ve 1000 liraya karşı mukavelenamede yazılı şart dairesinde 2 ci derecede ipotek edip vâdesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3207 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden ve evvelce iki senetle tasarruf olunan iki arsa iken bulâhare ikisi üzerine bir bina yapılması dolayısıyla bir şartname ile satılması icab eden Beşiktaşta Teşvikiye mahallesinin İkinci Karakolhane ve Teşvikiye sokağında (İhlamur Nişantaşı yolu) eski M. 24 M., yeni 7 No. lu bahçeli kâğır bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicli kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyenler (1187) lîre p. y. akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve Vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 8/7/940 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicli kaydına vesaîr ilâzımlu izahatta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 19/8/940 tarihine müsadif Pazartesi günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmeleri için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayri menkul mükellefiyetleri le Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırma taahhüdü baki kalmak şartı ile 3/9/940 tarihine müsadif Salı günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayri menkul en çok arttırıcı üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hak sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerle sabit olmaları satış bedelinin paylaşımından hariç kâhrlar. Daha fazla malûmat almak isteyenleri: 937/135 dosya numarasıyla Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lîzâmî ilân olunur.

***

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayri menkul ipotek göstermek isteyenlere muhâmmenlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretille kolaylık göstermektedir. (5619)

1940 SENESİ
VIYANA
SON BAHAR FUARI
1-8 EYLÜL 1940

Her sene olduğu gibi bu sene de bütün
mükemmeliyetle açılacaktır.

Müessil: K. A. MÜLLER ve ŞERİKİ

Telefon: 40090, P. K. 1090, Telgraf
"TRANSPORT"

Adres: Mine ve Han Galata - İstanbul

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi
umum idaresi ilânları

Muhammen nakliye ücreti 754150 yedi yüz elli dört bin yüz elli lira olan takriben 325.500 üç yüz yirmi beş bin beş yüz ton maden kömürünün Ereğli Kömür Havzasında muhtelif Türk limanlarına nakli için 28.6.1940 tarihinde yapılan eksiltmeye talib çıkarmadığından bu iş 8/7/1940 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 de pazarlıkla ihale edilecektir.

Bu işe girmek isteyenlerin aynı gün muayyen saate kadar kanunun tayin ettiği vesikalari hâmilan Ankara'da İdare binası içinde toplanan Merkez 9 uncu Komisyon Reisliğine müracaatları lazımdır.

Şartnameler Ankara'da Malzeme Dairesinde görülebilir. (5611)

Muhammen bedeli 3315 lira olan 22 adet muhtelif cins, evsaf ve eb'adda hava perçin ve kalafat çekici 8/7/1940 Pazartesi günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlık usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 497 lira 25 kuruşluk kat'î teminat ve kanunun tayin ettiği vesakle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5571)

Gümrük Muhafaza Genel K. İst. Lv. Â. satılma.
Komisyonundan:

Cinsi	Muhammen bedeli	İk teminat	Zamanı
	Lira	Lira	
8000 takım; erat iç çamaşırı	8.800	600	17/7/940 Çarşamba günü saat 11 de.
1000 tane erat kışlık kaputu	12.000	900	17/7/940 Çarşamba günü saat 15 de.

Yukarıda yazılı iki kalem levazım hizalarında gösterilen gün ve saatte kapalı zarfla alınacaktır. Evsaf, nümune ve şartname komisyonunda hergün görülebilir. İsteklilerin kanuna uygun kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evvel Galatada Mumhane caddesinde İbrahim Rifat hanında ikinci kattaki komisyon müracaatları lazımdır. (5568)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden:

Alınacak malın cinsi	Mikdarı kilo	Muhammen fiyatı kuruş	Tutarı lîra kuruş
Sert buğday	76.000	6	4560.00
Nohud	3.869	10	386.90
Fasulye	3.850	20	770.00
Mercimek	3.850	10	385.00
Pirinç	2.550	28	714.00

Yukarıda cins ve mikdarı yazılı beş kalem erzak kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 22/7/940 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 15 de çiftlik müdürlüğü binasında yapılacaktır. Muvakkat teminat 512 liradır. Şartnameyi görmek isteyenlerin tatil günleri müstesna her gün Bursa Merinos yetiştirme müfettişliği ile çiftlik muhasebesinde görülebilir. İsteklilerin ihale gününde 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde ihale saatinden bir saat evvel teminatlarını vezneye ve teklif mektubularını komisyon müracaatları lazımdır. (5569)

Üniversite Rektörlüğünden:

Türk İnkılabı tarihinin birinci ikmal imtihanları 4 Temmuz Perşembe günü saat 9 da Üniversite konferans salonunda yapılacaktır. İnkılabî talebeden arzu edenlerin hazır bulunmaları. (5603)